

MAGLÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

☎ 2234 Maglód, Fő utca 12. ☎ (29)325-111 ✉ maglodpmh@monornet.hu

J e g y z ő k ö n y v i k i v o n a t

Maglód Város Önkormányzat képviselő-testülete 2017. február 16-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Tárgy: Az Integrált Településfejlesztési Stratégia elfogadása
Szavazati arány: 12 igen, ellenvélemény és tartózkodás nélkül

**Maglód Város Önkormányzat Képviselő-testületének
12/2017.(II.16.) önkormányzati határozata:**

1. Maglód Város Önkormányzat Képviselő-testülete – az Étv. 9/A. § (3) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva – az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja Maglód Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját.
2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégiát – a Tr. 31. § (3)-(4) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelően – az önkormányzat hivatalos honlapján tegye közzé, illetve a stratégia elfogadásáról és honlapon való közzétételéről 5 napon belül küldjön értesítést az egyeztetésben részt vetteknek és az állami főépítész hatáskörében eljáró megyei kormányhivatalnak.

Határidő: értelemszerűen.

Felelős: Tabányi Pál polgármester.

k. m. f.

Tabányi Pál s.k.
polgármester

Margruber János s.k.
jegyző

Jenei Péter s.k.
képviselő (jkv.hit.)

Kérges László s.k.
alpolgármester (jkv.hit.)

A kivonat hitelül:

Kákonyiné Zima Márta
önkormányzati referens

MEGBÍZÓ:
MAGLÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

TERVEZŐ:
KASIB MÉRNÖKI MANAGER IRODA KFT.

TSZ: **1951**
2014-16

KASIB

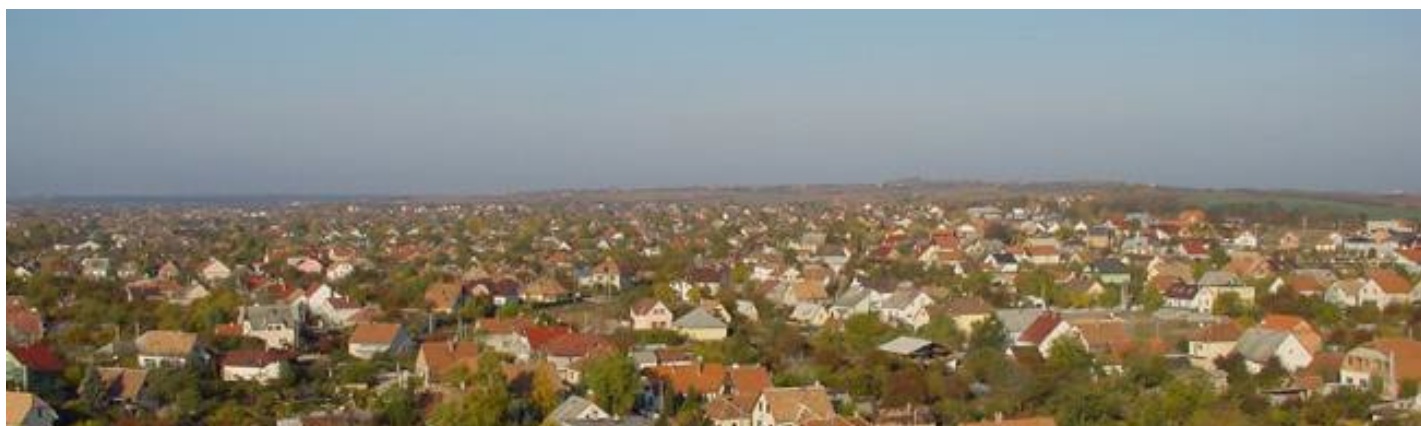
mérnöki
manager
iroda

MAGLÓD VÁROS

ÚJ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK KÉSZÍTÉSE

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2017. FEBRUÁR HÓ

ALÁÍRÓLAP

MEGBÍZÓ:

Maglód Város Önkormányzata

Cím: 2234 Maglód, Fő utca 12.

Képviseli: Tabányi Pál polgármester

TERVEZŐ:

KASIB Mérnöki Manager Iroda Kft.

Cím: 1183 Budapest, Üllői út 455.

Képviseli: Zajovics András ügyvezető

ÜGYVEZETŐ:

Zajovics András

okl. építőmérnök

okl. városi közlekedési szakmérnök

okl. városép. - városgazd. szakmérnök

vezető településrendező tervező

Építész Kamara: TT/1É 01-4075/11

Mérnök Kamara: 01-3526

K1d-1-Tell, TE-T-Tell, TH-T-Tell, TV-T-Tell

VEZETŐ TERVEZŐ:

Sin Emília

vezető településrendező

tervező , településmérnök

városép. - városgazd. szakmérnök

TT/1 01-4657/11 TR 01-4657

VÁROSRENDEZÉS:

Farkas László

okl. településmérnök

településrendező tervező

TT 01-6199

TÁJRENDEZÉS, ZÖLDFELÜLETEK
KÖRNYEZETVÉDELEM:

Koprda Ildikó

okl. táj- és kertépítésmérnök

K 01-5171, TK 01-5171, TR 01 5171

KÖZLEKEDÉS, KÖZMŰ:

Dobrai Béla

okl. építőmérnök

Tkő, TE, TH, TV 01-3537

Budapest, 2017. február hó

TARTALOMJEGYZÉK

ALÁÍRÓLAP	2
TARTALOMJEGYZÉK.....	3
TÁBLÁZATJEGYZÉK.....	3
BEVEZETÉS	4
MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK ÖSSZEFOGLALÁSA.....	5
1. A városi szintű helyzetelemzés összefoglalása	5
1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	7
1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	7
2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	14
2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	14
2.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása.....	15
2.3 A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégiai céljaihoz	20
2.4 A fejlesztések ütemezése.....	21
2.5 A fejlesztések összehangolt vázlatos pénzügyi terve.....	22
3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	24
3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	24
3.2 A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések	25
3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	26
4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	27
4.1 Külső összefüggések	27
4.2 Belső összefüggések	31
5 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	34
6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE.....	36
6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	36
6.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	38
6.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	39
6.4 Monitoring rendszer kialakítása.....	40

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat Megalapozó munkarészek összefoglaló SWOT elemzése	5
2. táblázat Maglód városfejlesztési célrendszere	9
3. táblázat Az akcióterületek elhelyezkedése és lehatárolása.....	15
4. táblázat Tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégia céljaihoz	20
5. táblázat A tervezett fejlesztések indikatív ütemezése 2016-2023	21
6. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve.....	23
7. táblázat Az ITS tematikus céljainak illeszkedése az OFTK specifikus céljaihoz	27
8. táblázat Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió és az ITS stratégiai céljai.....	28
9. táblázat A rendezési terv módosítását igénylő konkrét beavatkozások, tevékenységek.....	30
10. táblázat A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák, adottságok kapcsolata.....	31
11. táblázat A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai	34
12. táblázat Tematikus célok eredményindikátorai.....	41
13. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai.....	42

BEVEZETÉS

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban ITS) középtávra meghatározza és összefoglalja egy település környezeti, társadalmi és gazdasági városfejlesztési célok főbb irányait és lépéseit az önkormányzat képviselő-testülete által jóváhagyott hosszú távú Településfejlesztési Koncepció (továbbiakban TFK) alapján.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban Étv.) határozza meg a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok egymáshoz viszonyított rendszerét és általános szerepét. Az Étv. előírásai alapján a fejlesztési és rendezési dokumentumok kötelező tartalmi elemeit a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Tr.) határozza meg.

Az épített környezet alakításáról és védelméről 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. § (2) bekezdése szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

Jelen ITS elkészítését az tette szükségessé és indokoltá, hogy Maglód város esetében korábban még nem készült ilyen középtávú településfejlesztési célok megvalósítását szolgáló dokumentum, illetve folyamatban van a 2014-2020 közötti időszak országos fejlesztési programja, a Széchenyi 2020. Az Európai Unió támogatási rendszer időszakához igazodva Maglód Város Önkormányzatának célja, hogy a Széchenyi 2020 program végéig tartó középtávú – jelen esetben 6-7 éves – időszakra meghatározza a szükséges beavatkozásokat és programokat.

Maglód Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 52/2014.(V.22.) Kt. határozatában döntött **Maglód új:** Településfejlesztési Koncepciójának, Településszerkezeti Tervének (TSZT) és Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ), valamint Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elkészítésének szükségességéről.

Az új településrendezési eszközök készítésének részeként, a véleményezési eljárás kezdetén (előzetes tájékoztatási szakasz) az érintett államigazgatási szervek bevonásával Maglód város kezdeményezte az ITS elkészítését is. A Tr. szerinti partnerségi egyeztetési kötelezettség a 13/2013. (V.27.) sz. ÖK. rendelet szerint történik.

Maglód új településfejlesztési koncepciójának (TFK), településszerkezeti tervének (TSZT), helyi építési szabályzatának (HÉSZ) és Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) elkészítésével az önkormányzat a KASIB Mérnöki Manager Iroda Kft.-t. bízta meg.

Ennek megfelelően, a Tr. tartalmi és eljárási követelményei alapján elkészült a településfejlesztési és –rendezési terveket megalapozó vizsgálat, majd elfogadásra került a 22/2016. (III.02.) sz. ÖK. határozattal a város Településfejlesztési Koncepciója és a 23/2016. (III.02.) sz. ÖK. határozattal a Településszerkezeti Terve, ezt követően a 4/2016. (III.3.) sz. ÖK. rendelettel jóváhagyásra került a Helyi Építési Szabályzat is.

MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK ÖSSZEFOGLALÁSA

1. A városi szintű helyzetelemzés összefoglalása

A SWOT-elemzés összefoglalja, értékeli és rendszerbe állítja a megalapozó vizsgálatokban feltárt társadalmi, gazdasági és környezeti összefüggéseket, ezzel segítve a fejlesztési stratégia kialakítását. Az erősségek (Strengths) a település olyan belső adottságai, amelyekre alapozva és azokat befolyásolva, továbbfejlesztve építhető fel a stratégia. A gyengeségek (Weaknesses) a város olyan belső tényezői, melyek rosszul működnek és gátolják a kívánatos fejlesztési irányok megvalósítását. A lehetőségek (Opportunities) és a veszélyek (Threats) a város környezetében végbemenő olyan (külső) adottságok és korlátok, amelyek alapvetően meghatározzák, hogy milyen kombinációban szükséges a stratégiának az erősségekre építenie, illetve a gyengeségek megszüntetésére irányulnia, annak érdekében, hogy a külső folyamatok adta lehetőségekkel éljen és a várható veszélyeket elkerülje vagy azok bekövetkezése esetén a káros hatásokat mérsékelje.

Jelen SWOT-elemzés a Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott hosszútávú elemzés középtávú összefüggésekre összpontosító részletesebb megfogalmazása. A középtávú célok és távlati jövőkép rendszerben értelmezhetősége és az egymásra épülő folyamatok átláthatósága érdekében a SWOT-elemzés kitér a teljes fejlesztési időintervallum vizsgálatára.

1. táblázat Megalapozó munkarészek összefoglaló SWOT elemzése

	Erősségek	Gyengeségek
Társadalom	- alapszintű ellátás a település jelenlegi létszámához megfelelő - változatos karakterű településrészek között mindenki megtalálhatja a számára ideális lakókörnyezetet - kimagasló kulturális élet (MagHáz Program), kulturális programok széles skálája - művészeti képzés - sportélet - szlovák, roma, német, román nemzetiség - sokszínűség - településrészek közötti átjárhatóság, a társadalmi rétegek nem különülnek el	- civil szervezetek jelenléte alacsony - alacsony helyben foglalkoztatott aktív keresők aránya - identitástudat hiánya - településközpontok, alközpontok, többfunkciós közösségi terek hiánya - bölcsődei elhelyezés, idősok gondozási lehetőségének hiánya - lakosságszám növekedéséhez nincs meg a szükséges háttérinfrastruktúra - előregedő társadalom - térfigyelő rendszer, tűzoltóság hiánya - keves sportolásra alkalmas és rekreációs terület
Gazdaság	- nincs környezetterhelő ipari tevékenység - jelentős területi kiterjedésű, beépítetlen gazdaság-fejlesztési területek - jó közlekedési lehetőségek - mezőgazdasági termőterületek hasznosítása - végzettség szintje nő	- keves aktív, működő gazdasági szereplő - keves munkahelyteremtő beruházás, kevés munkalehetőség - munkaerő-áramlás erősen Budapest irányú - munkanélküliek aránya nő - alacsony a primer és szekunder szektor aránya - térségi együttgondolkodás hiánya
Környezet	- megóvásra javasolt épületek - Ófalu településképi értékei - északi erdőterületek - táj adottságok, ökológiaileg értékes területek - értékes, jó minőségű termőföldek - racionalizált területfelhasználás - közepes vagy jó állapotú épületállomány - patakpartok	- felhagyott, rekultiválatlan személtlerakó - illegális személtlerakók - keves kialakított közhasználatú zöldfelület - meglévő zöldfelületek gondozottsága, kihasználtsága alacsony szintű - forgalmasabb utak mentén kialakuló rendezetlen utcakép - a természeti környezet kedvező adottságai nincsenek kihasználva

Közlekedés, közmű	- kedvező közlekedés-földrajzi kapcsolatok - jó infrastrukturális ellátottság - önálló szennyvízhálózat kiépítéséről megkezdődtek a tárgyalások	- nagy átmenő forgalom a városközponton - gyalogos közlekedési felületek és kerékpárutak hiánya (kiemelten a vasútállomásnál) - szennyvíz hálózatra a rákötések aránya nem teljes, önálló szennyvíztisztító hiánya - csapadékvíz-elvezetés hálózata hiányos, helyben hasznosítása nem megoldott, átfogó vízrendezési terv nincs - úthálózat burkolati szélessége nagyrészt nem megfelelő - megújuló energiaforrások hasznosítása nem elterjedt - településrészek közötti kapcsolati utak minősége, száma nem kedvező
-------------------	---	--

	Lehetőségek	Veszélyek
Társadalom	- új vállalkozások megtelepedése révén munkahelyteremtés - kedvezően változó migrációs folyamatok Budapest és az agglomeráció között - civil szervezetek megerősödése - közösségi területek fejlesztése (sport célú, pl. uszoda, tenispályák, stb.) - fiatal és/vagy képzett lakosság megtartása - munkanélküliség csökkentése - bölcsőde, idősok otthona építése - középszintű ellátások fejlesztése - minőségi oktatás, sportra nevelés	- megszerezhető Európai Unió és hazai állami támogatások csekély mértéke - erősödő elvándorlás, öregedő társadalom - háttér-infrastruktúra nélküli népességnövekedés, identitás tudat további csökkenése - munkanélküliség arányának további emelkedése - közigazgatási rendszer átszervezésének negatív következményei (pl. egyes ügyek csak más településen intézhetőek, stb.)
Gazdaság	- térségi kapcsolatok, együttműködések - turisztikai célú fejlesztések - kedvező gazdaságfejlesztési állami szabályozások - gazdasági területek fejlesztése	- a kereskedelmi-szolgáltató vállalkozások regionális versenyképessége csökken kedvezőtlen térségi folyamatok miatt - kedvezőtlen megyei szintű területfejlesztési döntések, folyamatok
Környezet	- jelentős méretű beépítésre váró lakó- és gazdasági területek a paragon hagyás helyett - közterületi funkciók fejlesztése (játszótér, főtér, alközpontok, zöldfelületek, sportterületek) pályázati források felhasználásával - táji adottságokat kihasználva lovasturizmus kiépítése, termálfürdő létesítése, csónakázó kialakítása - megújuló energiaforrások hasznosításának ösztönzése - éghajlati változásokhoz igazodó mezőgazdasági kultúrák megtelepítése	- túlzó területfoglalások - természeti értékek, környezetvédelmi szempontok figyelmen kívül hagyása a fejlesztések során - tovább növekedő átmenő forgalom
Közlekedés, közmű	- térségi kerékpár-hálózat fejlesztése - gazdaságosabb és hatékonyabb közmű szolgáltatások nyújtása	vízrendezés elmaradása

1 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az ITS középtávú céljait alapvetően determinálja a településfejlesztési koncepcióban meghatározott jövőkép és a hosszútávra meghatározott célrendszer. Külső tényezőként ezek megvalósíthatóságát egyrészt erőteljesen befolyásolják az Európa 2020 stratégiából levezethető fejlesztési irányok: a kohéziós politika 11 tematikus célja és az egyes támogatási alapok (az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap) ezen célokhoz illeszkedő ún. *beruházási prioritásai*. Másrészt a hazai fejlesztéspolitikai irányokat tükröző Pest Megye Területfejlesztési Koncepció, Területfejlesztési Stratégia is befolyásolja a megvalósítás sikerességét.

Az ITS célrendszerének kidolgozásánál tehát fontos szempont az EU-s és hazai fejlesztési prioritások figyelembe vétele is, tekintettel arra, hogy Maglód város fejlődésében, fejlesztésében a korábbi programszakaszban is kiemelt szerepet játszottak a pályázati források.

Maglód Város Képviselő-testülete a 22/2016. (III.02.) sz. ÖK. határozattal fogadta el a hatályos Településfejlesztési Koncepciót, melyben a település hosszú távú jövőkép és az átfogó fejlesztését szolgáló célok az alábbiak szerint kerültek megfogalmazásra:

A fenntartható kertvárosi fejlődés hosszú-távon történő elérése az elérhető környezet fogalmához kapcsolódó városi humáninfrastruktúra szolgáltatások tudatos fejlesztésén, kiépítésén; a rendezett, területileg szabályozott növekedési folyamatok megvalósításán, a közlekedési-, közmű infrastruktúra és gazdasági mozgatóerők közötti szinergiák növelésén; a település arculatát meghatározó táji, természeti és épített környezeti, avagy lokálisan működő, a térségben minőségi szolgáltatást nyújtó vállalkozás(ok) kiemelt kezelhetőségén keresztül vezet.

1.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

1.1.1 Átfogó célkitűzések

A településfejlesztési koncepció által kitűzött, hosszútávra előirányozott átfogó tematikus célok és részcélok a következők:

- **a TÁRSADALOM területén:** Magas színvonalú és mindenki számára elérhető közszolgáltatások biztosítása a városban és térségben élők számára, kellemes életkörnyezet és életlehetőségek kialakítása a népesség számának növekedéséhez igazodva.
 1. Magas színvonalú és elérhető humán szolgáltatások a város és térsége részére
 - Kiemelkedően jó infrastrukturális feltételek biztosítása a **nevelés és oktatás** kiválósága érdekében
 - Az **egészségügyi** szolgáltatások bővítése, hosszú távon a verseny piacon értékesíthető rekreációs és egészségügyi szolgáltatások fejlesztése
 2. Társadalmi felzárkóztatás a szociálisan hátrányos helyzetű és/vagy társadalmilag kirekesztett rétegeknek
 3. Változatos és minőségi kulturális-, szabadidős kínálat biztosítása
 - A kulturális infrastruktúra bővítése, korszerűsítése, a kulturális élet élénkítése
 - Sport és rekreációs célú infrastruktúra minőségének javítása, bővítése
- **a GAZDASÁG területén:** A gazdasági szereplők által biztosított foglalkoztatottsági szint folyamatos emelkedése, fenntartható és versenyképes helyi gazdaság.
 1. Specializált és kiegyensúlyozott gazdasági szerkezet, növekvő hozzáadott érték termelő helyi vállalkozások
 - A helyi mikro-, kis- közepes méretű vállalkozások működési környezetének javítása, és a működő tőke befektetésének ösztönzése vállalkozások működési környezetének javítása, és a működő tőke befektetésének ösztönzése

- A városi ingatlanvagyon-gazdálkodás
- 2. Hatásos városmarketing és a helyi gazdaság aktív szervezése
 - Városmarketing, promóció
 - Aktív gazdaságfejlesztési politika (Vállalkozásfejlesztés, befektetés-támogatás, partnerségek) intézményrendszerének erősítése
- az ÉPÍTETT, a TERMÉSZETI KÖRNYEZET, valamint a KÖRNYEZETVÉDELEM területén: Az épített és természeti környezet kiválóságának, minőségének biztosítása
 1. Táj- természeti környezet védelme
 - Természetvédelem, tájvédelem
 2. Környezetvédelem
 - Talaj és vízminőség-védelem
 - Levegő- és zajvédelem
 - Hulladékgazdálkodás
 3. Vonzó és esztétikus városi épített környezet
 - Központi és alközponti funkciók kialakítása, fejlesztése
 - Lakóterületek rendezése
 - A városi arculat és zöldfelületfejlesztés
 - Örökségvédelem
- a KÖZMŰ- és KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA területén: A Város közműellátásának fejlesztése
 1. Közműfejlesztés
 2. A város külső közlekedési kapcsolatainak fejlesztése
 3. A város belső közlekedési hálózatának fejlesztése

1.1.2 Városi szintű középtávú tematikus célok

A átfogó célok megvalósulásához az alábbi, a településfejlesztési koncepcióban meghatározott középtávú részcélok járulnak:

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK:

1. A városi ranghoz méltó arculat és településközpont kialakítása
2. A város feltárulásának látványa szempontjából kiemelt közlekedési útszakaszok közterület rendezése (Fő út a Luther Márton és 31-es úti körforgalom közötti szakaszán)

HÁLÓZATOS PROJEKTEK:

1. KÖZMŰ INFRASTRUKTÚRA HÁLÓZAT FEJLESZTÉS

- Települési vízrendezési terv készítése és a csapadékvíz elvezetési rendszer kiépítése a tervezett víztározókkal, a teljes közigazgatási területet érintően
- a vízellátás további (a jelenlegi fejlesztésekhez kapcsolódó) fejlesztése a teljes közigazgatási területet érintően 100%-os területi lefedettségben csatornázottság
- zöldfelületi rendszer fejlesztése

2. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

- helyi közúti közlekedési kapcsolatok fejlesztése:
 - gyalogos járda kapcsolatok kiépítése a kialakult lakóterületeken
 - belső kerékpár hálózati kapcsolatok tervezése, megvalósítása
 - települési kiszolgáló utak minőségi fejlesztése (burkolt utcák)
 - a településrészek közötti jobb közlekedési kapcsolatot biztosító közlekedési
 - fejlesztések tervezése, megvalósítása

3. KÖZBIZTONSÁG FEJLESZTÉSE

- Térfigyelő kamera rendszer kiépítése,
- Önkéntes tűzoltói hálózat kialakítása.

NEM BERUHÁZÁS JELLEGŰ PROJEKTEK

- 1.) Megújuló energiaforrások széles körben való alkalmazásának népszerűsítése
- 2.) Társadalmi identitást erősítő programok
- 3.) Kulturális hagyományok megőrzését szolgáló programok
- 4.) Család-barát/ aktív fiatalság / időskori lakosságot célzó szabadidős programok
- 5.) Városmarketing
- 6.) Helyi lakosság tájékoztatottságát segítő fejlesztés

Maglód városfejlesztési koncepciójában felállított jövőkép alapján megfogalmazott középtávú átfogó és tematikus célok rendszere az alábbi:

2. táblázat Maglód városfejlesztési célrendszere

Jövőkép	„Maglód az élhető kertváros” A fenntartható kertvárosi fejlődés hosszú-távon történő elérése az élhető környezet fogalmához kapcsolódó városi humáninfrastruktúra szolgáltatások tudatos fejlesztésén, kiépítésén; a rendezett, területileg szabályozott növekedési folyamatok megvalósításán, a közlekedési infrastruktúra és gazdasági mozgatóerők közötti sinergiák növelésén; a település arculatát meghatározó táji, természeti és épített környezeti avagy lokálisan működő, a térségben minőségi szolgáltatást nyújtó vállalkozás(ok) kiemelt kezelhetőségén keresztül vezet.		
Átfogó cél	Folyamatosan fejlődő gazdaság: A Maglódon működő gazdasági szereplők által biztosított foglalkoztatottsági szint folyamatos emelkedése	Erősödő identitástudat: A Maglódon élők identitástudatának erősítése különböző fejlesztések és nem beruházás jellegű projektek keretében	Minőségi települési műszaki infrastruktúra: A Város közmű-ellátásának, illetve külső megközelíthetőségének és belső közlekedési rendszerének fejlesztése
Tematikus célok	T1. Helyi gazdaság fejlesztése	T2. Kulturális élet élénkítése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományőrzés	T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése
	T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése	T5. Községi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemeinek kialakítása	T6. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés

1.1.2.1 Helyi gazdaság fejlesztése

- *Gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés*
- *Helyi kkv szektor fejlesztése*
- *Foglalkoztatási kereslet-kínálat összehangolása*
- *Térségi együttműködés*

Maglód gazdaságfejlesztési lehetőségeit jelentősen befolyásolja földrajzi elhelyezkedése. Az agglomeráció keleti pereméhez közel fekvő település ugyan közlekedés-földrajzi szempontból igen kedvező helyzetben van, azonban sem igazgatási, sem gazdasági központi szerep nem tölt be. Emellett az agglomerációban a hasonló helyzetben lévő települések között nagy verseny folyik a gazdasági területeik, ezáltal gazdaságuk, gazdasági helyzetük fejlesztése kapcsán, ezért jól átgondolt gazdaságfejlesztési stratégiára van szükség a települések részéről, mely kedvező feltételeket teremti a gazdaság résztvevői számára.

Korábban már Maglódon jelentős méretű gazdasági területek kerültek kijelölésre, melyek hasznosítása még várat magára. A még beépítetlen gazdasági területek sokfélesége biztosítani tudja a különböző igényekkel megjelenő, fejleszteni vágyó gazdasági szereplők gyors és rugalmas letelepedését, melyek a munkahelyteremtés mellett a település gazdaságának fejlődését is fellendíthetik. Mindehhez javítani kell a vállalkozások fogadásának feltételeit, pl. elő-közművesítéssel, helyi adópolitikával, vállalkozásfejlesztési programokkal és egyéb lehetőségekkel.

Az újonnan betelepülő vállalkozások letelepedésének elősegítése mellett fontos szempont, hogy a meglévő, működő kis- és középvállalkozások munkahelymegtartó képessége töretlen legyen, hosszú távon pedig új munkahelyek létesítésére is képesek legyenek. Ehhez biztosítani szükséges számukra a megfelelő gazdasági környezetet, többek között magas színvonalú infrastruktúra kialakításával, együttműködések ösztönzésével, tanácsadással, hosszú távon kiszámítható helyi gazdaságfejlesztési politikával.

Maglód munkavállalóink egy jelentős része napi szinten Budapestre ingázik, részben a kiköltözések miatt, részben a munkahelyek száma, részben pedig a foglalkoztatási kereslet-kínálat eltérései miatt. Az ingázás pedig alapvetően rontja az ingázók életminőségét is.

A gazdaság fejlesztésének fontos alappillére kell, hogy legyen az oktatási, valamint az át- és továbbképzési rendszer összehangolt fejlesztése, támogatása, hiszen a gazdaság értéktérítő képességét jelentősen növeli a jól képzett, minőségi munka végzésére alkalmas munkavállaló. Ez a szerkezeti átalakítás csak az önkormányzat, az illetékes intézmények, valamint a gazdaság érintett szereplőinek szoros együttműködésével érhető el. Kiemelt feladat ezen belül a fiatalok, illetve a képzett lakónépesség megtartása is, mely szintén hozzájárulhat a gazdaság növekedéséhez.

Maglód esetében kiugrási pont lehet például, hogy a kereskedelemmel és gépjárműjavítással foglalkozó vállalkozások mellett megjelentek a szakmai tudományok és műszaki tevékenységek nemzetgazdasági ágához tartozó vállalkozások is.

A gazdaság fellendülése kapcsán is fontos előrelépés lehet olyan kedvező társági együttműködésre törekvés, mely a hasonló helyzetben lévő települések közötti feladatelosztást elősegíti.

1.1.2.2 Kulturális élet élénkítése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományőrzés

- *Kulturális élet élénkítése, MagHáz Program folytatása*
- *Szabadidős tevékenységek, sportélet támogatása*
- *Hagyományőrzés, nemzetiségek közösségi élete*
- *Civil szervezetek aktivizálása*

Az agglomerációs településekre különösen jellemző, hogy a fővárosból kiköltözők kevésbé vesznek részt a település életében, így identitástudatuk sem erősödik meg még idővel sem. Az ilyen irányú népességnövekedésnek pedig egyenes következménye az identitástudat csökkenése, mely nem kedvező a település közösségi életére nézve.

Egy település, főleg egy nagyváros vonzáskörzetéhez tartozó település életében kohéziós erőként működnek a kulturális élet eseményei, a közös szabadidőstevékenységek, valamint a hagyományok őrzését szolgáló programok is.

A 2007-ben átadott Maglódi Művelődés Ház magában foglal egy színháztermet, könyvtárat, kiállítótermet és dísztermet, helyet ad tanfolyamok és művészeti csoportoknak, helyi egyesületeknek és kluboknak, valamint nyári táboroknak és óvodai-iskolai rendezvényeknek. Az épület sajátosságainak megfelelő kihasználtsága azonban csekély. A kulturális élet élénkítéséhez nagyban hozzájárulhatna a MagHáz meglévő potenciáljainak kihasználása nagyobb létszámú, tágabb társadalmi rétegeket vonzó programok, rendezvénysorozatok szervezésével, például színházi előadások tartásával, művészeti kiállítások szervezésével, stb.

A kulturális élet élénkítéséhez biztos alapponttá válhat a MagHáz, azonban emellett javasolt a központhoz nem kötődő programok, például szabadtéri programok, vagy más városrészhez kapcsolódó programok szervezése is. A településen nagy hagyományai vannak a kézilabdának valamint a futballnak. Intézményi háttér csak részben áll az előbbi két sportágat választó közönség számára. A településen javasolt iskolai és városi használatra is alkalmas sportcsarnok építése, mely a fenti két sportág mellett más sportágak elterjedését is elősegíthetné. Kedvelt sportág

a településen még a tenisz, melynek pályái magántőkéből valósultak meg. Kapacitásuk mára alulmúlja a teniszezni vágyók szükségleteit, ezért javasolt – akár önkormányzati segítséggel is- bővítésük.

A településen a szabadidő sportok mellett a szabadidős tevékenységekre kevés helyszín adódik. A patakparton, valamint Klenova településrészén is található alkalmas terület szabadidőpark kialakítására, tervezése és kialakítása a település meglévő és tervezett zöldfelületeinek és játszótereinek hálózatába illesztésével alakítható ki a leginkább kedvezőbb feltételekkel. Ahogy országszerte, Maglódon is a sport tekintetében legkevésbé aktív népesség az időskorú korosztály. Sok településen már sikerrel alkalmazták az időskorúak aktivizálására a kültéri fitnessparkokat, de az önkormányzat is fontos szerepet vállalhat ebben programok szervezésével, a sportolni vágyó idősök összefogásával.

A településen a hagyományőrzést főleg a civil szervezetek, vallási közösségek nemzetiségi közösségek látják el. Önkormányzatilag összefogott támogatásuk serkentheti működésüket.

A településen jelen levő civil szervezetek a hagyományok és kulturális örökségek megőrzését, az egészséges életmód és a szabadidő hasznos eltöltésének népszerűsítését, programok megszervezését vették a kezükbe és valósítják meg. Az önkormányzat anyagi támogatása mellett aktivizálhatná őket a direkt támogatás mellett az önkormányzat által meghatározott és a település épülésének-szépülésének, identitásépítésének szempontjából fontos projektekre elnyerhető pályázatok kiírása, vagy szakmai segítségnyújtás biztosítása, közös együttműködések kialakítása is.

1.1.2.3 Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése

- *Minőségi oktatási-nevelési intézmények és programok*
- *Egészségügyi és szociális ellátórendszer*
- *Ügyfélbarát ügyintézési lehetőségek, e-közigazgatás*

A felgyorsult életmód új igényt támasztott a közszolgáltatásokkal és önkormányzati humán szolgáltatásokkal szemben is. Az emberek szeretnék hivatalos ügyeiket minél gyorsabban, zökkenőmentesebben intézni. Fontos továbbá számukra, hogy az oktatási, egészségügyi és szociális ellátórendszerek is az ő érdekeiket szolgálva, életüket könnyebbé téve működjenek.

A település alapellátási intézményei a jelenlegi lakosságnak megfelelő alapellátási férőhellyel rendelkezik. Ugyan az iskolákat jelenleg központi szervek tartják fent és üzemeltetik, fontos az önkormányzat részvétele, együttműködés kialakítása is akár az épületek műszaki állapotának fenntartása, tárgyi eszközök feltételrendszerének javítása vagy az oktatási-nevelési programok kialakítása kapcsán. Továbbra is fontos feladat a művészet és sportoktatás támogatása. A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek esetében fontos a versenyképességük fokozása például idegen nyelvi vagy informatikai oktatással.

Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése kapcsán figyelembe kell venni, hogy az óvodás és iskoláskorú gyerekek a legfogékonyabbak a játékos formában bemutatott egészségmegőrző és prevenciós programok befogadására, ezért javasolt a közoktatási programba történő beépítésük.

A településen a 3 év alatti gyermekek ellátó rendszere nem működik, ezáltal a munka világába visszatérni kívánó anyák (apák) hátrányos helyzetbe kerülnek. Célszerű ezért a bölcsődei ellátás kialakítására történő törekvés akár bölcsődei csoportok kialakításával önkormányzati intézmény keretében, akár magántőke önkormányzati támogatásával családi napközi kialakítása.

Az egészségügyi és szociális fejlesztések hatására a városi lakosság egészségi állapotának javulása várható, amellyel párhuzamosan a népesség gazdasági aktivitásának emelkedése is valószínűsíthető.

Az egészségügyi rendszer mennyiségi fejlesztése mellett (ötödik háziorvosi körzet, szakorvosi ellátás) kiemelkedő szerepet kell kapnia a minőségi fejlesztéseknek is. Az alapellátási, valamint a szakellátási, illetve a szociális ellátási rendszer szorosabb együttműködésének kialakítása a rendszer hatékonyabbá tételében segít, ezáltal a lakosok elégedettségét, életminőségének javítását segíti elő, mely hosszú távon az identitástudat erősödéséhez vezet. A rendszer hatékonyságának növelése mellett pozitív élettani hatással bírhat a felnőtt lakosságra szűrő és megelőző, felvilágosító és tájékoztató programok lehetőségeinek megteremtése, kereteinek biztosítása. A hátrányos helyzetű lakosok életminőségét javíthatja a házi beteggondozási hálózat kialakítása, a családsegítő tárgyi és szakmai

feltételeinek fejlesztése, a fogyatékkal élők támogatási rendszerének kidolgozása. Maglódon idősek otthona nem működik, a rászoruló időskorúak, illetve még aktív korú családjaik életét nagyban megkönnyítené létesítése vagy idősgondozó hálózat kialakítása.

Ezekon kívül a minden korosztály számára biztosított sportolási lehetőségnek is egészségmegőrző szerepe lényeges.

Egyre nagyobb az igény a gyors, kényelmes ügyintézésre, melynek megteremtése esetén a lakosság kötődése a településhez, szintén nőhet. Ez egyrészt a hivatali ügyintézés korszerűsítésével, szolgáltatás jellegének erősítésével érhető el, másrészt szükséges az ügyfélbarát fogadókörnyezet kialakítása is. Az átalakított közigazgatási rendszer szükségessé teszi a települési-kistérségi-járási együttműködések válfajainak kiszélesítését e tárgykörben is. Ezen nem a településen működő közszolgáltatások elérhetőségének biztosítása is javasolt a lakosság hatékony ügyintézésének érdekében. Az e-közigazgatás minél szélesebb körben való kiterjesztése nem csak a lakosság elégedettségét növeli, hanem a hivatalok hatékonyságát és működőképességét is nagyban befolyásolja.

1.1.2.4 Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése

- megóvásra javasolt épületek
- Ófalu településképeinek megőrzése
- táji adottságok, ökológiai értékes területek védelme
- forgalmas utak menti utcaképek rendezése
- illegális szemétlarakók felszámolása

Az utcakép, az épületek, a közterületek állapota jelentősen meghatározza a lakosság mentális hangulatát, a városon áthaladók vagy a városba érkezők közérzetét. Az egységes és esztétikus településkép kialakítása, valamint az életminőség környezeti feltételeinek javítása nagymértékben hozzájárul Maglód népességmegtartó és növelő erejéhez, az identitástudat erősödéséhez.

Fokozott figyelmet kell tehát fordítani a megóvásra javasolt épületek karbantartására, Ófalu értékes településképeinek megőrzésére, valamint a táji adottságok, a természeti környezet és az ökológiai értékes területek megóvására.

A város kiegyensúlyozott területi fejlődése érdekében fontos, hogy az egymást zavaró funkciók (pl. gazdasági terület és lakóövezet) térben elkülönüljenek egymástól. Ennek érdekében a külterületen kijelölt fejlesztési területeket megfelelő védőterülettel kell kialakítani és a várható közlekedési forgalmukat is úgy kell megtervezni, hogy negatívan ne érintsenek lakóterületeket.

Egy utcakép látványát, harmóniáját, ezáltal a közterületet használók érzetét rendkívüli módon képes befolyásolni az épületekre kihelyezett cégérek, reklámtáblák, oszlopokon elhelyezett reklámok, óriásplakátok, megállító táblák milyensége, ezért rendkívül fontos a szabályozással érintett területeken nyomonkövetésük, illetve a lakosság ezirányú szemléletformálása is, akár egészen egyszerű, „soft” elemekkel, pl. rossz és jó példák bemutatásával.

Visszataszító elemként tud ékelődni a természeti környezetbe, de akár az utak mentén is megjelenő illegális szemétlarakók képe. A szemétlarakatok szervezett felszámolása mellett a kihelyezett információs vagy figyelemfelhívó táblák a szemléletformálást segíthetik elő.

1.1.2.5 Közösségi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemeinek kialakítása

- zöldfelületek kialakítása, meglévők minőségi revitalizációja
- közösségi terek hálózatának fejlesztése (Fő tér, alközpontok, játszóterek)
- patakparkok

A város megítélése és a maglódi identitás karakteres városképi elemek létrehozásával erősíthető. A városszerkezetben a közterek és a zöldterületek ilyen elemnek tekinthetők. A közterületek revitalizációja tudatos

funkcionális bővítést, minőségének fejlesztést és „élettel telítését” jelenti, aminek eredményeként valódi közösségi térként funkcionálhatnak.

Maglódon a TSZT-ben zöldfelületként megjelenő elemek a valóságban nem töltik be funkciójukat, ezért minőségi, egységes koncepció alapján fejlesztésre szorulnak, valamint a köztük kapcsolatként megjelenő fasorok kialakítása is javasolt.

Maglód kedvező természeti adottságának tekinthető a Maglódi-csatorna, illetve az Alsó-Tápió vízfolyások megléte, közülük a Maglódi-csatorna a belterületet szeli ketté. A Maglódi-csatorna mentén a ma is jelentős zöldsávok kihasználatlanok, a beépítések azonban több helyen egyre közelebb kerültek a mederhez, leszűkítve a zöldsáv szélességét olyannyira, hogy a területrészeket összekötő vonalas infrastruktúrák helyigényét sem elégítik ki. A zöldfolyosónak a feladata a kondicionálás és a pihenés, a sport és a kirándulás helyigényének biztosítása lenne, fejlesztése nem pontszerűen, hanem egységes képet kialakítva átfogó rendezési terv alapján javasolt. A patak menti ingatlanfejlesztéseknél célszerű figyelembe venni a zöldsáv rendeltetés szerinti működésének megtartását.

Az adottságokat hasznosító szabadidő-rekreációs fejlesztéseket tehát úgy kell megvalósítani, hogy az értékek ne sérüljenek és a fenntartható fejlődés biztosítható legyen.

Egy funkcionálisan jól működő központban megtalálható a közösségi tér, a közigazgatás intézményei, kulturális elemek, szolgáltatások, illetve jó megközelítési lehetőségekkel, rendezett környezettel rendelkezik. Maglódon a korábbi években több lépést is tettek egy komplex központ, illetve működő alközpontok, közösségi terek, játszótérek kialakítása felé. Javasolt a folyamat forrás függvényében történő folytatása.

1.1.2.6 Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés

- energiafelhasználás hatékonyságának növelése
- hatékonyabb szennyvízhálózat
- csapadékvíz elvezetése és felhasználása

Mint minden település számára, Maglód számára is az elkövetkező évek egyik legfontosabb kihívása, hogy miként tudja mérsékelni a fosszilis energiahordozóktól való külső függőségét, miként tudja a megújuló energiaforrások hasznosítását beilleszteni mindennapi életébe és hogyan tudja meglévő, vagy épp kiépítésre kerülő közműhálózatát a fenntartható fejlődés követelményeinek megfelelően üzemeltetni, mely egyben az önkormányzat, lakossági és vállalkozói kiadások csökkentését is jelenti.

A szennyvízkezelést a térségi szennyvíztelep korlátozott kapacitásig képes biztosítani, ez gátat szab a település még nem hasznosított, de fejleszteni kívánt területeinek, ezért javasolt a kapacitásbővítés a budapesti szennyvíztisztítótelephez csatlakozva. Emellett javasolt a szennyvízhálózatra még nem rákötött ingatlanok rákötését szorgalmazni.

A csapadékvíz elvezetése, illetve hasznosítása sem megoldott a településen. A probléma átfogó megoldására vízrendezési tervet érdemes készíttetni. Nagy hangsúlyt kell fektetni a csapadékvizek helyben tartására. Mind a köz- és magántulajdonú ingatlanokon törekedni kell a csapadékvíz összegyűjtésére és locsolás céljára történő felhasználására. Ennek elősegítésére javasolt támogatások biztosítása és szemléletformáló kampányok folytatása. Az energiahatékonyság növelésének formája lehet például az épületek energetikai korszerűsítése, vagy a közvilágítás LED-es világításra történő cserélése.

2 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

A fejezet a város stratégiai céljainak elérése érdekében az elkövetkező 6-7 évben fejleszteni kívánt akcióterületekre tesz javaslatot. Akcióterületi projektnek a térben és időben koncentrált, egymással összehangolt beavatkozásokból álló fejlesztéseket nevezzük. A térben való koncentráltság egy meghatározott (jellemzően közterületekkel) körülhatárolt kiterjedésű területen belül bonyolított fejlesztést jelent. Az időn belüli koncentráltság szintén a meghatározottságot jelenti, azaz záros határidőn belül, középtávon a projekt végrehajtásra kerül. Az akcióterületen végbemenő fejlesztések egymással szinergikus hatást fejtenek ki, azaz az egyes programelemek segítik vagy erősítik a más programelemek megvalósulását, az akcióterület meghatározott cél érdekében kerül kialakításra, volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy jelentős változást idéznek elő annak közvetlen környezetében és az egész város területén is.

A fejezetben továbbá bemutatásra kerülnek az akcióterületen kívül eső részeken megvalósítani tervezett lokális, *pontszerű* és a város egészét érintő (*hálózatos*) projekteket, valamint bemutatásra kerülnek a település egésze szempontjából fontos nem beruházás jellegű (*"soft"*) projekteket is.

A továbbiakban bemutatásra kerülő tervezett fejlesztések és programok nem képezik kizárólagosan a megvalósítani tervezett intézkedések körét. Lehetnek olyan fejlesztési elképzelések is, melyek a településfejlesztés integrált megközelítése szempontjából kevésbé vagy egyáltalán nem relevánsak, illetve szinergikus hatást nem fejtenek ki, vagy a jelenlegi külső és belső adottságok ismeretében középtávon előkészítésük vagy megvalósításuk sem reális.

Az akcióterületek kijelölésének szempontjait az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- A településen belül központi szerepű területek (tervezetten vagy meglévő módon)
- az akcióterületek kiterjedése ne legyen eltúlzott, csak azok a területek kerüljenek bele, amelyek a fejleszteni kívánt épületek, intézmények és közterek, valamint a lehetséges magán-erős beruházások miatt valóban indokoltak
- A közösség egésze szempontjából fontos területek
- A megalapozó vizsgálat és a településfejlesztési koncepció kidolgozása során, valamint azt követően felmerült fejlesztési szükségletek
- A korábban már kidolgozott, megkezdett fejlesztési tervek/programok folytatása
- A 2014-2020-as EU-s programozási időszak forrásainak kihasználhatósága
- Várható gazdaságélénkítő hatás, új vállalkozások megtelepedésének ösztönzése
- A településrendezési tervhez történő illeszkedés

A tervezés jelenlegi fázisában még nem célszerű az akcióterületek végleges és pontos lehatárolása, de azok jellege és elhelyezkedése már tervezhető. Számuk a jövőbeni fejlesztési lehetőségek és fejlesztési szándékok függvényében természetesen a későbbiekben bővíthető. A területek lehatárolása szükség esetén módosítható, hiszen a középtávú fejlesztési időszak során számos külső tényező befolyással lehet az egyes fejlesztési zónák kialakítására. Ezzel összhangban jogszabály szerint is szükséges legalább négyévente áttekinti, ellenőrizni a stratégiát és dönteni a módosítás esetleges szükségességéről. Ez nagyságrendileg a stratégia megvalósításának félideje, de szükség esetén ennél gyakrabban is megvizsgálható és a lehetőségekhez illeszthetőek.

Maglód integrált településfejlesztési stratégiája az alábbi fejezetben rögzíti az előzetesen lehatárolt akcióterületeket, a kapcsolódó célokat és a tervezett legfontosabb fejlesztéseket, ugyanakkor az akcióterületek részletes bemutatására és a fejlesztések szakmai, műszaki tartalmának bemutatására a későbbiekben

(akcióterületi terv, vagy projekt szinten) kidolgozásra kerülő dokumentumokban kerülhet sor. A fenti alapelveknek megfelelően Maglódon 4 olyan terület határolható le indikatív jelleggel, ahol komplex beavatkozások megvalósítását tervezi az önkormányzat.

3. táblázat Az akcióterületek elhelyezkedése és lehatárolása

Akcióterület megnevezése	A kijelölés indoklása
1. Városközpont és Fő út	Városi szintű, központi szerepet betöltő intézményi, kereskedelmi-szolgáltató, közösségi létesítmények koncentrált elhelyezése egy területen, városi ranghoz méltó településközpont kialakítása és az oda vezető, szolgáltatásokban gazdag útszakaszok (Wodiáner utca – Fő utca Luther Márton utca és 31-es út közötti szakaszának) közterületi rendezése

Akcióterület lehatárolása

2.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmazza a célok eléréséhez szükséges legfontosabb beavatkozásokat. Az ITS operatív jellege ugyanakkor nem jelenti azt, hogy részletesen kidolgozva tartalmaznia kell a megvalósítandó projekteket, elegendő, ha a stratégia a tervezett fejlesztések vázlatos bemutatására szorítkozik.¹

A tervezett beavatkozások jelenleg ismert részleteit (pl. lehetséges tevékenységek, becsült költségvetés, indikatív ütemezés) a következő fejezetek tartalmazzák azzal az előfelvetéssel, hogy ezek a projektkidolgozás későbbi fázisaiban kerülnek pontosításra, véglegesítésre.

¹ Útmutató a kis- és középvárosok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 elkészítéséhez (Belügyminisztérium, 2015. 03. 11.)

2.2.1 T 1. Városközpont és Fő út

Az akcióterület fejlesztésének célja, indoklása

Az elmúlt évtizedekben Maglódra jellemző területi és társadalmi szerkezetváltozások miatt szükségessé vált egy, a városi rangnak megfelelő településközpont kialakítása, mely magába foglalhatja az igazgatási, szolgáltatási, kulturális és közösségi funkciókat és identitástudat-erősítő hatással is bírhat. Cél a meglévő központ fejlesztése, a még nem hasznosított területek közösségi célokkal összhangban történő hasznosítása, a megnövekedett funkciókhoz szükséges biztonságos és jól használható (közlekedési) infrastruktúra kialakítása. A fejlesztés folyamatát az önkormányzat már korábban megkezdte, a központi terület tervezett fejlődését településfejlesztési és -rendezési eszközökkel is támogatta. A magánérdekeknek megfelelő, önkormányzati irányvonallal nem egyező fejlődést azonban finomítani meglévő eszközeivel nem tudta. Ez főként a városközponti területre jellemző, ahol a megjelenő új funkciók infrastrukturális igényeit már nem képes a terület megfelelően biztosítani, de az utcaképalakulást is legalább „soft” eszközökkel kívánatos finomítani.

Fentiekre tekintettel tehát egy komplex fejlesztésről van szó egy organikusan változó településszövetben, mely a meglévő adottságok, korábbi intézkedések figyelembe vételével tud csak továbblépni, megvalósítása azonban nem az ITS által lefedett középtávon belül várható. Az érintett időszakban elsősorban a hosszútávú, kedvező irányú folyamatok megindítása és a kisebb feladatok megvalósítása lehetséges. Előbbiek miatt a középtávú stratégia számos olyan elemet is tartalmaz, melyek elsősorban előkészítési jellegű tevékenységek és a hosszabb távon megvalósítani tervezett beruházás megelőző lépései.

A projektek előkészítésének egyik legelső lépése a területen kívánatos funkciók komplex megtervezése. A stratégiában szerepeltetett funkciók mellett számos egyéb funkciónak, létesítménynek is helyet lehet biztosítani a területen. Meg kell határozni az egyes elemek térbeli rendszerét, az elérni kívánt településszerkezeti, városképi megjelenést. Mindezt természetesen partnerségben az érintett tulajdonosokkal és lehetséges befektetőkkel.

■ Köz- és magánfejlesztéseket megalapozó közlekedési infrastruktúra fejlesztések

A városközpont fenntartható fejlődésének egyik alapvető feltétele a terület megfelelő elérhetőségének kialakítása mind a gyalogosan, mind a kerékpárral, mind a gépkocsival közlekedők számára, valamint az egyéb közlekedési szükségletek kiépítése.

A projekt keretében az alábbi, megközelítést és közlekedésbiztonságot elősegítő projektelemek tartoznak:

- *parkolóhelyek kiépítése a Fő utca mentén:* Mivel a jelenlegi utcakeresztmetszet erre nem mindenhol nyújt lehetőséget, azonban a felmerülő igények miatt szükségessé vált a parkolóhelyek kiépítése, a fejlesztés mindenképpen a tulajdonosokkal összhangban szükséges megvalósítani, mely gondos előkészítést igényel a későbbi vitás helyzetek elkerülése érdekében.
- *jelzőlámpás gyalogátkelőhelyek kialakítása a Fő utcán:* A közlekedésbiztonságot kiemelten javító elemként hozzájárul a kerékpárral és gyalogosan a városközpontot használók biztonságához.
- *kerékpárúthálózat Fő utca tárgyi szakaszát érintő kiépítése:* Tekintettel arra, hogy Maglódon jelenleg is jelentős a kerékpárral közlekedők száma, a központ biztonságosabb elérése érdekében javasolt az elem megvalósítása
- *Fő utca- Liszt Ferenc utcai csomópont körforgalmúvá alakítása:* A csomópont áteresztő képességének és forgalombiztonságnak, illetve az alsóbbrendű utcák becsatlakozásának javítása érdekében tervezett intézkedés

■ **Nem termelő jellegű gazdasági tevékenységek megtelepedésének elősegítése**

Jó közlekedési és közmű infrastrukturális kapcsolatokkal ellátott területeken irodai szolgáltató, kreatív és tudásalapú KKV-k megtelepedésének elősegítése ösztönző programok, támogatási konstrukciók kidolgozásával.

2.2.2 Hálózatos fejlesztések

A tervezett hálózatos fejlesztési programok elsősorban közlekedési és közmű infrastruktúra projektcsomagokat tartalmaznak. Ezek egyrészt gazdaságfejlesztést elősegítő és ösztönző beavatkozások, másrészt a helyi társadalom kiszolgálását biztosító és fejlődését elősegítő környezeti viszonyokat javító fejlesztések.

Emellett hálózatos elemként jelenik meg a zöldfelületek fejlesztése, mely a helyi lakosság jólétét szolgálja. A hálózatos projektek pontszerű vagy vonalas helyi beavatkozások ütemezett megvalósításával állnak össze, és így együttesen szolgálják az adott tematikus cél megvalósítást.

■ **Alternatív útvonal kiépítése az új iskolához**

A város észak-nyugati részére tervezett új, 10 tantermes iskola és a városi igényeket is kiszolgáló tornacsarnok megépítése az új intézmény elérésének javítása pozitív hatással bírhat az iskola megközelítésére, a tornacsarnok kihasználtságára is. A központi területek felől az elérés biztosított, ezért az új elérési útvonal a 31-es út felől tervezett, a közbeeső új lakó-, illetve gazdasági területek feltárásával együttesen, mely az előbb említett területek fejlődése szempontjából is pozitív hatással bírhat.

■ **31-es út csomópontjainak fejlesztése, kapacitásbővítés, közlekedésbiztonságának növelése**

A település közlekedésbiztonságának növelése, a gazdasági területek elérhetőségének javítása érdekében, valamint kapacitásbővítés okán javasolt a 31-es út csomópontjainak felülvizsgálata, fejlesztése.

■ **Szennyvízhálózat rákötési arányának növelése, a budapesti szennyvízkezelő telephez történő csatlakozás kiépítése**

A maglódai szennyvízhálózatra egyrészt az ingatlanok ez kis része a mai napig nem került rákötésre, környezetvédelmi szempontokat is figyelembe véve ezek rákötése javasolt. Másrészt a jelenlegi befogadó kapacitáskorlátait figyelembe véve új befogadó, a budapesti szennyvízkezelő telepre történő rákötés javasolt, mely lehetővé teszi a már fejlesztésre kijelölt területek beépítését is.

■ **Vízrendezés**

Cél a település teljes csapadékvíz elvezető rendszerének fejlesztése. Középtávon tervezett cél az előkészítő feladatok (komplex vízrendezési terv, engedélyezési tervek, engedélyeztetés) elvégzése, illetve az ütemezett megvalósítás megkezdése.

A csapadékvíz kezelésnek fontos eszköze a vizek helyben tartása és hasznosítása. A megfelelő elvezetése mellett cél az ingatlanokon történő közvetlen hasznosításának elterjesztése is.

■ **Burkolatszélesség növelése**

A településen számos lakóutca burkolatszélessége nem megfelelő, mely a közlekedést nehezíti és rontja a közlekedés biztonságát. A szűk keresztmetszetek felmérését követően, a fejlesztések előkészítése, megtervezése és ütemezett rendezése javasolt.

■ **Közterületi zöldfelületek kialakítása, megújítása, fejlesztése**

A közterületi zöldfelületek tervezett, ütemezett, minden szegmensét magába foglaló rendezése érdekében javasolt zöldfelületrendezési tervet készíteni. A tervben szerepeltetni kell az új zöldfelületek kialakítására alkalmas területeket és a meglévő zöldfelületek rendezését, a funkciók meghatározásával együtt, kiemelten kell kezelni a Maglód-patak partjának rendezését, valamint a zöldfelületi rendszerből hiányzó elemeket, például az útsorfákat. A meglévő játszóterek, pihenőhelyek berendezéseit új, korszerű, szabvány szerinti felszerelésekre kell cserélni, emellett új játszóterek is kialakítandók. A közcélú zöldfelületek minőségének javítása érdekében le kell cserélni az

előregedett, beteg fákat, cserjéket, és a gyepfelületet tápanyag-utánpótlását folyamatosan biztosítani kell. A parkok, terek esztétikai értékének növelése érdekében több virággal borított felület alkalmazandó.

■ **Közüvilágítási hálózat bővítése, fejlesztése**

Közüvilágítási hálózat fejlesztése a hiányzó szakaszok kiépítésével és a meglévő hálózat energia hatékonyságának növelésével (LED fényforrás alkalmazása). Az érintett szakaszok a ténylegesen rendelkezésre álló források ismeretében kerülnek meghatározásra.

■ **Térfigyelő rendszer kiépítése**

A közübiztonság fokozása és az emberek biztonságérzetének javítása érdekében középtávú cél a kritikus területek meghatározása, a hálózat megtervezése és az indokoltság mértékével összhangban a kiépítés megkezdése.

2.2.3 Pontszerű fejlesztések

Maglódot érintően az akcióterülethez közvetlenül nem köthető pontszerű fejlesztések elsősorban a közüszolgáltatások erősítésére koncentrálnak, a jobb minőségű infrastruktúra nyújtásával pedig a településen lakók identitástudatát is erősítik. Emellett az alábbiakban megjelölt közterületfejlesztés is lakók közérzetének javításához vezet.

Néhány fejlesztési programok megvalósításnak helye és pontos tartalma még nem ismert, a projekt előkészítési folyamatának részeként kerülnek meghatározásra. Így lehetséges, hogy valamely akcióterületen valósulnak meg és tovább erősíthetik annak területi céljait és szinergikus hatásait.

■ **Új általános iskola és tornacsarnok építése**

A maglói általános iskola kapacitása éppen kielégítő, azonban a tervezett lakóterületfejlesztések az iskoláskorú gyermekek számának növelésével is jár. Az intézmény ugyan a KLIK-hez tartozik, de a kapacitáshiány a települést érintő probléma, így az Önkormányzatnak közre kell működnie, illetve részt kell vennie a probléma megoldásában. Az Önkormányzat egy 10 tantermes iskola építését tervezi.

A város továbbá a városi igényeket is kiszolgáló többcélú sportlétesítménnyel sem rendelkezik, ezért célszerű a közös fejlesztési program kialakítása.

A környezettudatos, gazdaságos fenntartás érdekében az épület kialakítása során mindenképpen figyelemmel kell lenni a fenntartható fejlődést támogató megújuló erőforrások felhasználhatóságára is (elsősorban napenergia).

■ **Új bölcsőde építése**

A településen a 3 éves kor alatti gyermekek elhelyezésére szolgáló intézmény nincs, mely az anyák munka világába történő visszaintegrálódását tudná elősegíteni, melyre a mai gazdasági környezetben a legtöbb családnak nagy szüksége van. Fentiek miatt és a törvényi kötelezettséget is figyelembe véve az Önkormányzat egy 6 szobás bölcsőde építését tervezi.

■ **Közüoktatási és nevelés intézmények energetikai fejlesztése**

Az épületek energetikai tulajdonságainak javítása a téli hőmegtartás és a nyári felmelegedés figyelembe vételével. Megújuló energiák hasznosítása a létesítmény üzemeltetésében. A projekt teljes műszaki tartalma a megszerezhető források alapján tervezhető és ütemezhető.

■ **Háziorvosi ellátás fejlesztése**

A lakónépesség növekedésével szükségessé váló háziorvosi körzet kialakítása mellett vizsgálendő a gazdaságos működésük is: a rendelők gazdaságosan a jelenlegi helyükön fejleszthetők-e, a város jelenlegi és tervezett kiterjedéséhez mérten a megfelelő helyen vannak-e. Vizsgálendő, hogy a tervezett központi és alközüponti helyeken előnyösebb-e az intézményhálózat fejlesztése.

■ **Idősgondozás**

Az előregedő társadalmi folyamatok Maglódot és a térséget is érintik. A mindinkább jelentkező igények kiszolgálása és a lehetőségek megteremtése a közüösség és az Önkormányzat közös érdeke. Középtávon reálisan

elsősorban egy idősgondozó hálózat kialakítása, illetve a szükségletek, az adottságok és a lehetőségek felmérése a cél, melyek alapján kidolgozható egy nagyobb beruházás szükséges léptéke is.

■ **Hargita köz melletti zöldfelület fejlesztése**

A város egyik közterületi zöldfelülethiányos településrésze a Klenova, mely hiánynak a pótlása szükséges. Mindenképpen javasolt a tervezett zöldfelületet úgy kialakítani, hogy a település egészének zöldfelületi rendszerébe illeszkedjen és a hálózat szerves részévé tudjon válni. A fejlesztést össze kell hangolni a település egészére elkészítendő zöldfelületfejlesztési programmal.

2.2.4 Nem beruházási jellegű „soft” fejlesztések

Maglódot érintően tervezett horizontális szempontokat erősítő fejlesztések a társadalmi megújítást és fejlődést szolgálják, valamint a helyi gazdaság fejlesztését és versenyképességét segítik.

■ **Közösségi tájékoztatási, információs rendszer fejlesztése („smart city”)**

Az okos város fogalma ma már a városi élet szinte minden területére értelmezhető, legyen az a közösségi közlekedés, a közigazgatás, a gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, mobilitás vagy a turizmus, a sport és a kultúra. Mivel a megoldásszállítói oldalon szinte folyamatosan jelennek meg újdonságok, új lehetőségek és új kihívások is, ezek feltérképezése és a maglódai sajátosságokhoz illeszkedő ez irányú koncepció kidolgozása az első feladat. Törekedni kell európai partnerségi hálókhoz való kapcsolódásra a tudástranszfer érdekében, illetve keresni kell az ez irányú EU-s finanszírozású pályázatokon való részvételt a rendszeres időszakonként frissített koncepció alapján. A Polgármesteri Hivatal az okos város tematikában a jövőben elsősorban mint szolgáltató, de akár mint tudásközpont is megjelenhet a lakosság és a helyi gazdaság felé. Cél a „Smart City” alkalmazások kiterjesztése a közigazgatás egyszerűsítése, a hozzáférési lehetőség szélesítése és a térinformatikai rendszer fejlesztése területeire. Az ehhez szükséges hivatali és közösségi alkalmazások fejlesztése, telepítése.

■ **Közösségi szabadidős programok, rendezvények**

A különböző társadalmi csoportok, nemzetiségi-, vallási hovatartozású és korcsoportú lakosság összekovácsolása, közösségépítés változatos és figyelemfelkeltő programokkal. Kidolgozandó lehetséges elemek:

- Az idősek életminőségének javítása, aktív és egészséges idősödés biztosítása szolgáltatásfejlesztéssel.
- Egészségfejlesztési terv kidolgozása. A helyi lakosság életminőségének javítása. Hosszútávon fenntartható, egészséges városi környezet biztosítása az egészség megőrzéséhez. Az egészség műveltség fejlesztése.
- A társadalmi kohéziót, a maglódai egységes identitást erősítő közösségi programok szervezése.

■ **Gazdaságfejlesztő intézkedések**

Maglód jövőbeni fejlődése szempontjából meghatározó a helyi vállalkozások regionális versenyképességének alakulása, illetve új vállalkozások megjelenése. A vállalkozások fejlődésének elősegítése és ösztönzése érdekében számos intézkedés és program indokolt. A tervezett programok elsősorban gazdasági ágazat szerint differenciálják és specifikusan igyekeznek megcélózni a potenciális vállalkozásokat. Az alábbi „soft” elemek merültek fel mind kidolgozandó és végrehajtandó programok:

- Mezőgazdasági termelésre alapuló gazdaság segítése. Egyéni, unikális – akár történelmi hagyományokkal is rendelkező – mezőgazdasági termelés elősegítése.
- A frekvenciált területeken a terület jellegéhez illeszkedő vendéglátó helyek létrehozásának elősegítése, támogatása, melyek egyúttal fontos színterévé válhatnak a helyi közösségi életnek, illetve a helyi gazdaságot erősíthetik.
- Induló vállalkozásoknak inkubátorház szolgáltatások (háttér infrastruktúra, szolgáltatások).
- Gazdasági és munkaerő-piaci szereplők együttműködésének ösztönzése és foglalkoztatási programok

- A közvetlen párbeszéd erősítése a jelen levő gazdasági szereplőkkel.
- Gazdasági életet támogató önkormányzati IT rendszerek fejlesztése. A helyi gazdasági lehetőségeket, adottságokat nyilvántartó, a jelenlévő és új gazdasági szereplőket és munkavállalókat segítő információs rendszerek kiépítése.
- **Megújuló energiaforrások széles körben való alkalmazásának elősegítése, telken belüli csapadékvíz hasznosítása**

Komplex programok, előadások, kampányok megrendezése. Tervezési, szabályozási és támogatási intézkedések kidolgozása és bevezetése (pl.: a lakosság érdeklteté tétele a megújuló energiák használatában, stratégiák készítése). A program léptéke és lehetőségeit elsősorban a megszerezhető támogatási források fogják meghatározni.

▪ **Civil szervezetek energetizálása**

A civil szervezeteket nem csak direkt támogatásokkal célszerű támogatni, hanem akár az önkormányzat célkitűzéseivel megegyező célok mentén tevékenykedő civil szervezetekkel külön megállapodást kötni a feladataik minél teljesebb körű ellátásának érdekében, ezzel tulajdonképpen az önkormányzati munkát is segítve. Emellett közösségkovacsoló ereje is lehet olyan civil szervezeteknek szóló, célfeladatukhoz köthető pályázatok kiírásának, mely a tágabb közösség érdekeit, vagy a település szépülését, épülését is szolgálja.

▪ **Helyi értékek védelme**

Helyi táji-, természeti és épített örökség értékeinek védelme. Az értékeket bemutató programok szervezése, és a hosszú távú megőrzésük érdekében szemléletformáló akciók lebonyolítása. Az értékek közösségi megismertetésének összekapcsolása a helyi identitás erősítésével.

2.3 A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégiai céljaihoz

Maglód tervezett fejlesztései kapcsolódnak egymáshoz, erősítve egymásra gyakorolt pozitív hatásukat. A projektípusok közötti átfedés pozitív szinergiákat eredményezhet.

Az egyes fejlesztési projektjavaslatok és a középtávú városi célok kapcsolatát az alábbi táblázat foglalja össze. (Számos fejlesztés több célhoz is kapcsolódik, ebben az esetben a legerősebb és a település egésze szempontjából a fontosabb kapcsolat kerül megjelenítésre.)

4. táblázat Tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégia céljaihoz

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Városcsözpont és Fő út	Hálózatos projektek	Pontszerű projektek	Nem beruházási jellegű „soft” fejlesztések
T1. Helyi gazdaság fejlesztése	▪ Köz- és magánfejlesztéseket megalapozó közlekedési infrastruktúra fejlesztések ▪ Nem termelő jellegű gazdasági tevékenységek megtelepedésének elősegítése	▪ 31-es út csomópontjainak fejlesztése, kapacitásbővítés, közlekedésbiztonságának növelése		▪ Gazdaságfejlesztő intézkedések
T2. Kulturális élet élnékitése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományörzés				▪ Civil szervezetek energetizálása ▪ Közösségi szabadidős programok, rendezvények
T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése		▪ Alternatív útvonal kiépítése az új iskolához ▪ Tájégyelő rendszer kiépítése	▪ Új általános iskola és tornacsarnok építése ▪ Új bölcsőde építése ▪ Háziiorvosi ellátás fejlesztése ▪ Idősgondozás	▪ Közösségi tájékoztatási, információs rendszer fejlesztése („smart city”)

T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése		Burkolatszélesség növelése		Helyi értékek védelme
T5. Közösségi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemek kialakítása		Közterületi zöldfelületek kialakítása, megújítása, fejlesztése	Hargita köz melletti zöldfelület fejlesztése	
T5. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés		- Szennyvízhálózat rákötési arányának növelése, a budapesti szennyvízkezelő telephez történő csatlakozás kiépítése - Vízrendezés - Közüvilágítási hálózat bővítése, fejlesztése	Közoktatási és nevelési intézmények energetikai fejlesztése	Megújuló energiaforrások széles körben való alkalmazásának elősegítése, telken belüli esővíz hasznosítása

2.4 A fejlesztések ütemezése

A következő szempontok figyelembevételével történt meg a tervezett fejlesztések lehetséges ütemezése, amelyet a források rendelkezésre állása, illetve a változó külső körülmények a későbbiekben módosíthatnak:

- indokoltság, szükségesség:
 - a fejlesztések időszerűsége,
 - a fejlesztések egymásra épülése,
 - a fejlesztések által érintett lakosság száma és szociális helyzete,
 - a fejlesztések lakosság általi elfogadottsága és támogatottsága,
- hatások:
 - a fejlesztések hatása a város egészére,
 - a fejlesztések hasznossága a lakosság számára,
 - a fejlesztések gazdasági és társadalmi multiplikátor hatása,
- finanszírozás és fenntarthatóság:
 - a támogatási források megszerzésének lehetősége és esélye,
 - a rendelkezésre álló önkormányzati sajátforrás nagysága,
 - a bevonható magánforrások mértéke,
 - a létrehozott javak fenntarthatósága.

5. táblázat A tervezett fejlesztések indikatív ütemezése 2016-2023

Projekt megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Akcióterületi projektek								
1. Akcióterület								
Köz- és magánfejlesztéseket megalapozó közlekedési infrastruktúra fejlesztések								
Nem termelő jellegű gazdasági tevékenységek megtelepedésének elősegítése								
Hálózatos fejlesztések								
Alternatív útvonal kiépítése az új iskolához								
31-es út csomópontjainak fejlesztése, kapacitásbővítés, közlekedésbiztonságának növelése								
Szennyvízhálózat rákötési arányának növelése, a budapesti szennyvízkezelő telephez történő csatlakozás kiépítése								
Vízrendezés								
Burkolatszélesség növelése								
Közterületi zöldfelületek kialakítása, megújítása, fejlesztése								

Közvilágítási hálózat bővítése, fejlesztése									
Térfigyelő rendszer kiépítése									
Pontszerű fejlesztések									
Új általános iskola és tornacsarnok építése									
Új bölcsőde építése									
Közüktatási és nevelés intézmények energetikai fejlesztése									
Háziorvosi ellátás fejlesztése									
Idősgondozás									
Hargita köz melletti zöldfelület fejlesztése									
Nem beruházási jellegű „Soft” fejlesztések									
Közösségi tájékoztatósi, információs rendszer fejlesztése ("smart city")									
Közösségi szabadidős programok, rendezvények									
Gazdaságfejlesztő intézkedések									
Megújuló energiaforrások széles körben való alkalmazásának elősegítése, telken belüli esővíz hasznosítása									
Civil szervezetek energetizálása									
Helyi értékek védelme									

2.5 A fejlesztések összehangolt vázlatos pénzügyi terve

Az ITS készítésnek időszakában rendelkezésre álló információk alapján Maglódnak Pest megyei viszonylatban is jelentősen korlátozottak a lehetőségei Operatív Programok keretében Európai Unió források megszerzésére. Ezért a finanszírozás forrásának meghatározásakor elsősorban az Önkormányzat saját költségvetése, magántőke és hazai költségvetés terhére állami támogatás jöhet szóba. Mivel önkormányzati saját forrásból csak a tervezett fejlesztések töredékét tudja megvalósítani, a bevonható magántő és állami támogatás mértéke pedig számos külső tényezőtől is függ, megvizsgálásra került, hogy az OP-k támogathatósági feltételrendszerének módosítása esetén mely OP-ból nyílhat lehetőség a megvalósíthatóságra.

A megszerezhető támogatások ágazati jellegük szerinti nagysága sem ismert. Ezért a stratégia részeként megfogalmazott programok és projektek összességében nagyobb portfóliót képviselnek, mint amit a város meg tudna valósítani az adott időszakban, de ez nyújt lehetőséget, hogy minden megnyíló forráslehetőség kihasználható legyen.

A projektek előkészítettségének alacsony szintje miatt és a bevonható külső források nagyfokú bizonytalansága miatt számos projekt költségvetése jelenleg nem becsülhető meg és a későbbiekben, a projektek részletes kidolgozása során kerül meghatározásra.

A tervezett fejlesztések lehetséges forrásai kapcsán a 2014-2020 támogatási időszakban szóba jöhető operatív programok:

- Pest megye települései számára településfejlesztési céljaik finanszírozására elsősorban a **Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)** jöhet szóba. A VEKOP fő küldetése és átfogó célja, hogy biztosítsa a Közép-Magyarországi régió fejlődését, gazdasági versenyképességének további növekedését, valamint a régió belüli fejlettségbeli különbségek csökkentését. A fő célkitűzést megvalósító három fő stratégiai cél lényegét és az ezekhez tartozó fő beavatkozási irányokat a következőképpen lehet összefoglalni:
 - A regionális gazdasági teljesítmény intelligens és fenntartható növelése
 - A foglalkoztatás növelését segítő társadalmi környezet fejlesztése
 - A versenyképességet és a társadalmi együttműködést is szolgáló közösségi fejlesztések egy élhetőbb környezet kialakulása érdekében

- Az **Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP)** elsődleges célja a közlekedés hálózatának és infrastruktúrájának fejlesztése, a transzeurópai közlekedési hálózaton keresztül a városi közlekedésen át, egészen a környezetbarát megoldásokig.
- A **Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP)** célkitűzése, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.
- A **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)** egyik legfontosabb célkitűzése Magyarország foglalkoztatási rátájának 75%-ra való emelése. Ehhez egyrészt új munkahelyeket kell létesíteni, másrészt a munkát vállalni akarók képességeit kell fejleszteni. A program további két fontos célkitűzése az ország innovációs képességeinek és kapacitásainak, valamint a magyar ipari és szolgáltató szektornak a fókuszált fejlesztése.

A projektek konkrét megvalósítási időszakát megelőzően specifikusan vizsgálandó, hogy mely egyéb nemzetközi támogatási alapról lehet esetlegesen a megvalósítást segíteni:

- Központi EU-s megvalósítású programok (pl. Horizon 2020, URBACT),
- Bilaterális programok (pl. Norvég Alap, Svájci Alap).

6. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve

Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
Akcióterületi projektek		
Köz- és magánfejlesztéseket megalapozó közlekedési infrastruktúra fejlesztések	NA	önkormányzati, állami, magán
Nem termelő jellegű gazdasági tevékenységek megtelepedésének elősegítése	NA	önkormányzati
Hálózatos fejlesztések		
Alternatív útvonal kiépítése az új iskolához	NA	önkormányzati, állami
31-es út csomópontjainak fejlesztése, kapacitásbővítés, közlekedésbiztonságának növelése	NA	önkormányzati, állami
Szennyvízhálózat rákötési arányának növelése, a budapesti szennyvízkezelő telephez történő csatlakozás kiépítése	NA	önkormányzati, állami
Vízrendezés	NA	önkormányzati, állami
Burkolatszélesség növelése	NA	önkormányzati, állami, magán
Közterületi zöldfelületek kialakítása, megújítása, fejlesztése	NA	önkormányzati, magán
Közvilágítási hálózat bővítése, fejlesztése	NA	önkormányzati, állami
Térfigyelő rendszer kiépítése	NA	önkormányzati, állami
Pontszerű fejlesztések		
Új általános iskola és tornacsarnok építése	NA	önkormányzati, állami
Új bölcsőde építése	400	önkormányzati, állami (VEKOP)
Közoktatási és nevelés intézmények energetikai fejlesztése	250	önkormányzati, állami (KEOP)
Háziorvosi ellátás fejlesztése	NA	önkormányzati
Idősgondozás	NA	önkormányzati
Hargita köz melletti zöldfelület fejlesztése	NA	önkormányzati, magán
Nem beruházási jellegű „Soft” fejlesztések		
Közösségi tájékoztatási, információs rendszer fejlesztése („smart city”)	NA	önkormányzati, állami, magán
Közösségi szabadidős programok, rendezvények	NA	önkormányzati, magán
Gazdaságfejlesztő intézkedések	NA	önkormányzati

Megújuló energiaforrások széles körben való alkalmazásának elősegítése, telken belüli esővíz hasznosítása	NA	önkormányzati
Civil szervezetek energetizálása	NA	önkormányzati
Helyi értékek védelme	NA	önkormányzati

3 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Az Anti-szegregációs Terv a szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét egy adott településen. Célja, hogy a város javítsa azon területeinek helyzetét, ahol:

- a szegregációnak már jelei mutatkoznak, illetve
- a népesség egy része szegregáltan él.

A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges. Szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

A lehatárolás a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történik. A lehatárolás során a település területén belül olyan területileg egybefüggő tömbök kiválasztása történik meg, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek.

Azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket.

Maglód városára a következő szegregációs mutatók érvényesek:

- Szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb vagy egyenlő, mint 35%
- Szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb vagy egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35%

A kormányrendelet azt is meghatározta, hogy szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet különböző típusú antiszegregációs intézkedéseket különböztet meg:

1. a szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó,
2. a fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések,
3. a szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.

A megalapozó vizsgálat elkészítése során szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett terület nem került kijelölésre Maglódon, ezért jelen fejezet elsősorban a kedvező folyamatok erősítésének lehetőségére és a szegregáció mentesség megtartására helyezi a hangsúlyt.

3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

A szegregáció kialakulását tükröző mutatók folyamatos monitoringozásával, még a tényleges szegregátumok kialakulása előtt indokoltak a megelőző beavatkozások. Az esetlegesen érintett részek területi alapú beavatkozásokat kell tervezni, amelyek eszközei közé az alacsony státuszú népesség koncentrációjának csökkentése, a társadalmi integráció erősítése, a munkaerő-piac, oktatás, szociális, társadalmi kirekesztettség mértékének csökkentése tartoznak.

Lakhatási problémák kezelése

A szegregált területek gyakori jellemzője a kedvezőtlen összetételű lakásállomány (leromlott fizikai állapotú, alacsony komfortfokozatú, gyakran egészségre veszélyes házak koncentrált megjelenése). A lakásállomány összetételén komfortosítással, esetleg bontással és új lakás építésével lehet változtatni. A cél a rossz minőségű lakásállomány felszámolása, illetve a jobb minőségű lakások esetében azok komfortosítása, korszerűsítésének elősegítése, melynek eredményeként a területen élők lakhatási körülményei közelebb kerülnek a városi átlaghoz. Tapasztalatok alapján a legjobban működő megoldás a lakásoknak a lakók aktív közreműködésével történő rendbe hozatala látszik. Ebben a folyamatban az önkormányzat koordináló szerepet vállal, részt vesz a területen élők támogatásához szükséges források felderítésében, pályázásában, illetve a munka elvégzésének irányításában.

Munkaerőpiaci integráció elősegítése

A foglalkoztatási lehetőségek bővítése és a foglalkoztathatósághoz szükséges készségek és képességek kialakítása, fejlesztése, a munkaerőpiaci integráció a szegregált, illetve a szegregációval veszélyeztetett területen élők helyzetének javításához kapcsolódó egyik kulcskérdés. Az itt élő – főként roma és ezen belül is a fiatalabb népesség – munkaerő-piaci integrációjának elősegítésére, elsősorban szakképzéssel és új munkahelyek teremtésével van mód.

Az elhelyezkedés elősegítéséhez olyan információkra van szükség, melyek a tartósan munkanélküliekhez általában nem jutnak el. Az információ áramlást a Foglalkoztatási Információs Pont (FIP) szolgálhatja. Az információs ponton mindenképpen legalább egy olyan szociális területen járatos tanácsadót javasolt tartósan alkalmazni, aki ismeri a szegregátumban élő fiatal lakossággal kapcsolatot tart, tájékoztatja őket a lehetőségekről. A fiatalok közül ugyanis igen sokan válnak ún. pályakezdő munkanélkülivé. Az ő számukra, már az iskolai tanulmányaik befejezésének évében karriertervezést javasolt biztosítani.

A munkaerőpiacra történő visszavezetésnek egyik első lépése lehet a városrehabilitáció folyamata során a munkanélküliek, illetve a szegregátumokban élők aktív bevonása. Az Önkormányzat vállalja, hogy a jövőbeni fejlesztések esetén törekszik arra, hogy a jelenleg alacsony státusú területen lakók minél nagyobb részben legyenek bevonva a városban zajló fejlesztési programok megvalósításában (különös tekintettel az építési, felújítási munkákra). Ezen cél megvalósítása érdekében az Önkormányzat vállalja, hogy a pályázatok kiírásában szerepelteti azt a feltételt, hogy azon pályázók előnyben részesülnek, akik a megvalósítás során a városban lakó alacsony státusú lakosságot bevonják a kivitelezési munkák végrehajtásába.

Az önkormányzat mellett a szükség van más foglalkoztatók - a helyi befektetők és civil szervezetek - munkahelyteremtésének ösztönzésére is. Egyik lehetséges út, az új vállalkozások adókedvezménnyel történő segítése. A másik olyan koordináló szerep, mely a pályázati lehetőségek koordinálásán keresztül vonja be a szervezeteket a programba. Az önkormányzatnak tehát ezen a területen főleg koordináló, szervező szerep jutna.

A munkaerőpiaci integráció egyik jelentős gátja az alacsony képzettségi szint. Mivel a szegregációval veszélyeztetett területén élők iskolai végzettsége alacsony, többségük funkcionális analfabéta, a képzések tervezésénél ezt figyelembe kell venni. A helyi tapasztalatok szerint a fiatalok a leginkább bevonhatók, akik esetében az iskola befejezése, szakmatanulás elősegítése, érettségi megszerzése lehet az egyik cél. Ennek elérését segíthetik a tanoda, az Arany János Tehetséggondozó Program és a Digitális Középiskola. A Hátrányos Helyzetűek Oktatása (H2O) Program, mely egy olyan tanítási-nevelési módszer, mely elősegíti a különbözőképpen szocializált, eltérő kulturális háttérrel rendelkező gyermekek együttműködési készségét. A „Második esély” iskoláinak nevezett középiskolák, szakiskolák rendszere, melyek megkísérlik még időben elősegíteni a szociálisan hátrányos és veszélyeztetett életkörülmények között élő csoportok integrációját, illetve reintegrációját, munkaerő-piaci helyzetük javítását, hogy legalább a pályakezdők ne váljanak tartósan munkanélkülivé.

A szakmákat azonban nem elég oktatni. A tartós sikerhez biztosítani kell, hogy a képzést elvégzettek számára tartós foglalkoztatást is biztosítani lehessen.

3.2 A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések

Maglód Város Önkormányzata elkötelezett a szegregáció mérséklésének irányában, ezért arra törekszik, hogy a tervezési időszak fejlesztései semmiképpen ne idézzenek elő szegregációs folyamatokat.

Ezen cél elérése érdekében a településen zajló rehabilitációs programo(ka)t úgy kell kidolgozni, hogy a szegregált területek lakóinak aktív bevonását elősegítse. Fel kell mérni a hátrányos helyzetben élők képzettségét és gyakorlatát, és személyes tervet kell készíteni bevonhatóságuk szintjére és mértékére.

Arra kell törekedni, hogy az előző alfejezetben megfogalmazott intézkedések lehetőség szerint minél nagyobb arányban jelenjenek meg a tervezett fejlesztésekben. Akár anti-szegregációs tartalmú projektek-elemek kidolgozásával, akár nagyobb volumenű akcióterületi vagy tematikus projektként.

A projektek előkészítésénél hangsúlyt kell fektetni a társadalmi párbeszédre, a partnerség kialakítására és megerősítésére. Fontos, hogy a partnerség túllépjen a szokásos formákon, és valóban aktív együtt-gondolkodás jöjjön létre (ezáltal megakadályozható a vélt vagy valós társadalmi konfliktusok manifestálódása);

3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

A leszakadást olyan külső társadalmi-gazdasági folyamatok erősíthetik, melyek esetében a város mozgásterülete korlátozott lehet. Ilyen például a gazdasági válság, mely a hátrányos helyzetben élőket érintette a legerősebben. Különösen nehéz helyzetbe kerültek a város területén elszórtan élő alacsony iskolai végzettségű, a munkaerőpiacról kiszakadó rétegek, illetve a szegregátumokban élők, akik halmozottan hátrányos helyzetben vannak. Ezt a helyzetet a város célzott munkaerő-piaci beavatkozásokkal oldhatja.

A válsághoz köthető, az utóbbi időben növekvő forráshiány jelentős mértékben az oktatást, a szociális és egészségügyi ellátást érintette. Ezek azok a területek, melyeken meghozott intézkedéseknek igen jelentős szerepe lehetne a szegregáció mérséklésében. Mindezek miatt az önkormányzatnak lehetőségein belül igyekeznie kell a feladatok elvégzéséhez szükséges külső (pl. pályázati források) felderítésére és becsatornázására.

A külső folyamatok mellett a város belső folyamatai is elindíthatják vagy éppen megállíthatják a szegregáció terjedését.

A városrészek fizikai állapotának változása, egyes területek hirtelen romlása fokozhatja a szegregációval veszélyeztetett területek kialakulását. Ennek elkerülésére az önkormányzat monitoringgal és szükség esetén kisebb beavatkozásokkal vagy azok elősegítésével akadályozhatja meg a helyzet további romlását.

Spontán folyamat eredményeként megjelenhetnek szolgáltatáshiányos városrészek. Ha ennek fennáll az veszélye, akkor az önkormányzatnak át kell gondolnia, hogy mely helyben elérhető közszolgáltatásokra van igény a lakosság körében, illetve hogy esetlegesen milyen támogatásokkal tudja helyben tartani a vállalkozásokat.

A város egyes területeire (városon kívüli részekre, más településekről a városba) irányuló migráció átalakíthatja a térbeni-társadalmi szerkezetet. Az önkormányzat tudatos várospolitikával, a fejlesztések megtervezésével, hatásainak térbeli elemzésével ellene hathat a meglévő szegregátumok területi növekedésének, új szegregációval veszélyeztetett területek kialakulásának.

4 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1 Külső összefüggések

A fejezet célja annak bemutatása, hogy a stratégia hogyan illeszkedik a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákhoz és a területfejlesztési tervdokumentumokhoz. Ez az egyes tervdokumentumok tételes vizsgálatával történik, dokumentumonként.

Minden alacsonyabb szintű terv a célrendszerét a felette álló – magasabb szintű – terv célrendszerét figyelembe véve, azokhoz igazítva alakítja, így az alacsonyabb szintű tervek egyre részletesebben dolgozzák ki a kitűzött célokhoz vezető konkrét megoldásokat, javaslatokat.

4.1.1 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz

A 2014 januárjában elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)² négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg, amelyekhez az ITS tematikus célkitűzései szorosan illeszkednek.

7. táblázat Az ITS tematikus céljainak illeszkedése az OFTK specifikus céljaihoz

	OFTK specifikus céljai	Az ITS kapcsolódó tematikus céljai
Szakpolitikai célok	1. Versenyképes, innovatív gazdaság	T1. Helyi gazdaság fejlesztése
	2. Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	T2. Kulturális élet élénkítése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományörzés
	3. Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás	T1. Helyi gazdaság fejlesztése T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése
	4. Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése
	5. Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom	T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése T6. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés
	6. Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése
	7. Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése T6. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés
Területi célok	1. Az ország makroregionális szerepének erősítése	T1. Helyi gazdaság fejlesztése
	2. A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	T5. Községi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemeinek kialakítása
	3. Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	T1. Helyi gazdaság fejlesztése
	4. Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	-
	5. Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés	T1. Helyi gazdaság fejlesztése
	6. Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	-

² Az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozata a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról

4.1.2 Pest Megye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2030

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 2012. január 1. napján hatályba lépett módosítása következtében a megye vált a területfejlesztés egyik legfontosabb területi szintjévé.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése szerint a megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.

A megyei területfejlesztési program a koncepcióban meghatározott célrendszerre építve fogalmaz meg prioritásokat és szükséges intézkedéseket, ezért jelen ITS illeszkedését a megyei fejlesztési elképzeléshez a pest megyei fejlesztési koncepcióban megfogalmazott stratégiai célokhoz való illeszkedésen keresztül vizsgáljuk.

8. táblázat Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió és az ITS stratégiai céljai

ITS középtávú tematikus célok	Pest Megye Területfejlesztési Konceptió stratégiai célok	A szociális és közbiztonság megerősítése, a közösségek megújítása, a családok helyzete, „családbarát” megye, a társadalmi bizalom erősítése	Az együttműködések intézményesítése a térségi szereplőkkel, a megye belső kapcsolati hálójának fejlesztése, menedzsment szervezeteinek felállítása	Egészséges társadalom, a megye lakossága egészségi állapotának javítása, kiemelt hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra és a prevencióra	Kreatív, tudásalapú társadalom, korszerű gyakorlati tudás biztosítása, az oktatás intézményrendszerének erősítése	A gazdaság teljesítményének, hatékonyságának és stabilitásának erősítése, több lábon álló gazdaság, a technológia és tudásintenzív, valamint a foglalkoztatást erősítő ágazatok megversúlyozott fejl.	Gazdasági húzóerőseink innovációs teljesítményének, versenyképességének, exportjának növelése	A fejlődésben elmarad Szobi és Nagykátai illetve lemaradó Aszód, Ceglédi és Ráckevei térségek gazdasági-társadalmi felzárkóztatása	Pest megye térségének nemzeti és országos multimodális közlekedési kapcsolattrendszereinek fejlesztése a transzfer szerep ellátása és hálózatos térszakra kialakulása érdekében	A térség kohéziójának javítása érdekében a megye belső közlekedési kapcsolattrendszereinek fejlesztése, kiemelten kezelve a térség- központok és vonzáskörzetük közlekedését és az elővárosi közleked.	Tervezett, koordinált térségfejlesztés, policentrikus települési struktúra, takarékos területhasználat, épített és környezeti értékek megóvása és fejlesztése	Energiaigazdálkodás, vízgazdálkodás, közmuélfelújítás és környezetvédelem a térségek és települések fejlődésének szolgálatában
T1. Helyi gazdaság fejlesztése												
T2. Kulturális élet élénkítése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományörzés												
T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése												
T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése												
T5. Községi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemeinek kialakítása												
T6. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közmuélfelújítás												

4.1.3 Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia

A Kormány által 2013 márciusában elfogadott dokumentum a 2012-2024-es időszakra vonatkozik és a fenntarthatóság felé való átmenet céljait és teendőit foglalja össze. A dokumentum – többek között – kimondja, hogy a benne foglalt „a magyar nemzet hosszú távú sikeres fennmaradását célzó alapelveket és stratégiai célkitűzéseket” a jogalkotásban – többek között a költségvetés elfogadásakor – és a szakpolitikai stratégia- és programalkotásban folyamatosan érvényre kell juttatni. Mindezek alapján szükséges az ország számára

rendelkezésre álló hazai, vagy uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésekor a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiájának (a továbbiakban: NFFK) elveit érvényesíteni.

A NFFK célja mindemellett, hogy „hozzájáruljon egy nemzeti egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról. A fenntarthatóság ugyanis nem csak politikai és kormányzási kérdés; hanem az egyes személyeknek, családoknak, üzleti vállalkozásoknak, civil szerveződéseknek is olyan célokat, értékeket kell követniük, oly módon kell meghozni mindennapos döntéseiket és olyan kezdeményezésekbe kell belevágniuk, amelyek biztosíthatják a fenntartható társadalom elérését.”

Az **NFFK átfogó célja** a folytonosan változó társadalmi – humán – gazdasági – természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása.

NFFK stratégia céljainak rendszere	ITS célrendszeréhez illeszkedése
Emberi erőforrások: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió	T2. Kulturális élet élénkítése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományörzés T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése
Társadalmi erőforrások: bizalom infrastruktúrájának erősítése, a munka társadalmi körülményei, családi értékek erősítése, múlt örökségének ápolása, kulturális fejlesztések	T2. Kulturális élet élénkítése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományörzés T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése T5. Községi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemeinek kialakítása
Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások, környezeti terhelések csökkentése, nem megújuló természeti erőforrások	T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése
Gazdasági erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése, költségvetési politika, életpálya-finanszírozás	T1. Helyi gazdaság fejlesztése T6. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés

Az ITS céljai, valamint az NFFK stratégiai céljainak rendszere közötti összhang biztosított.

4.1.4 Nemzeti Környezetvédelmi Program

A Program a stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Kormányrendelet előírásai szerint szakpolitikai stratégia, az átfogó környezetügyi szakpolitikai területre vonatkozó jövőkép elérésének stratégiai tervdokumentuma. A környezetvédelmi törvénnyel összhangban az emberi egészség védelmét, a természeti erőforrások és értékek megőrzését, fenntartását tartja fontosnak és a környezettel, annak védelmével, veszélyeztető tényezőkkel foglalkozik. A Program 2014-2019 közötti időszakra szól, kitekintve 2020-ra.

Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai céljai

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása
- Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata
- Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése

Az ITS tematikus céljai közül elsősorban az alábbiak feleltethetők meg a fenti céloknak:

- T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése
- T5. Községi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemeinek kialakítása
- T6. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés

4.1.5 Nemzeti Energiastratégia

A globális környezeti hatások következtében az energia területén szemléletváltásra van szükség az energiaellátás hosszú távú biztosítása érdekében. A célok elérése érdekében öt fontos törekvést fogalmazott

meg a Stratégia: az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása, a megújuló energiák részarányának növelése, a közép-európai vezetékhálózat integrálása és az ehhez szükséges határkeresztező kapacitások kiépítése, az atomenergia jelenlegi kapacitásainak megőrzése, valamint a hazai szén- és lignitvagyon környezetbarát módon való felhasználása a villamosenergia-termelésben.

A Stratégia törekvéseknek teljes mértékben a T6. T12. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés ITS célkitűzés feleltethető meg. A további stratégiai cél esetében a célok elérését szolgáló beavatkozások szintjén jeleníthetők meg a Nemzeti Energiastratégia törekvései.

4.1.6 Nemzeti Közlekedési Stratégia

A Nemzeti Közlekedési Stratégia a magyar közlekedés hosszú távú nemzeti fejlesztési terve. Meghatározza a stratégiai irányt 2030-ig, távlati kitekintéssel 2050-ig, egy első ütemmel 2020-ig. A Stratégia alapvető célja, hogy a közlekedési infrastruktúra a gazdasági folyamatok hatékony kiszolgálásával a lehető legnagyobb mértékben segítse elő a versenyképesség fokozását, a jólét mobilitási feltételeinek biztosítását.

Az ITS T1. Helyi gazdaság fejlesztése célkitűzés összhangban van az NKS minden stratégiai céljával.

4.1.7 Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz

Maglód Város Önkormányzatának jelen ITS készítését a településfejlesztési koncepció felülvizsgálatával és a településrendezési eszközök TJ szerinti felülvizsgálatával és módosításával egy tervezési folyamat keretében indította meg. A fejlesztési dokumentumok, tervek közös megalapozó vizsgálat alapján, egységes szemlélet és tervezés alapján készültek. Ezért a stratégiában megfogalmazott projektek és fejlesztések nagyrészt a hatályos helyi építési szabályzat és szabályozási terv alapján megvalósíthatóak.

Csak néhány - idő közben felmerült - fejlesztés esetében merülhet fel már jelenleg is a településrendezési eszközök módosításának szükségessége.

9. táblázat A rendezési terv módosítását igénylő konkrét beavatkozások, tevékenységek

Tervezett fejlesztés	Módosítás indoka/tartalma
31-es út csomópontjainak fejlesztése, kapacitásbővítés, közlekedésbiztonságának növelése	Tekintettel arra, hogy a csomópontok fejlesztésére vonatkozó pontos tervek jelenleg még nincsenek, így nem zárható ki annak lehetősége, hogy pontosítás miatt a településrendezési eszközök eseti módosítása szükségesé válik.
Alternatív útvonal kiépítése az új iskolához	Az új iskola építése, mint középtávú elem új szereplője a város megvalósítható terveinek, ezért az útvonal megvalósításához szükséges szabályozás sem került bele a jóváhagyott rendezési tervekbe, ezért szükséges azok módosítása.

A további projektek esetében az ITS megvalósítása során, az adott beavatkozások véglegesítése során szükség felülvizsgálni a településrendezési eszközökkel való összhangot, és szükség esetén módosítani kell a szabályozást vagy a fejlesztések újragondolása indokolt.

4.2 Belső összefüggések

Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában kitűzött célok a Megalapozó vizsgálat helyzetértékelésében azonosított problémák megoldására, illetve az adottságok és lehetőségek kihasználására épülnek.

10. táblázat A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák, adottságok kapcsolata

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Megalapozó vizsgálatban azonosított adottságok	Megalapozó vizsgálatban azonosított problémák
T1. Helyi gazdaság fejlesztése	- kedvező közlekedésföldrajzi kapcsolatok - végzettség szintje nő - jelentős területi kiterjedésű, beépítetlen gazdasági területek - értékes, jó minőségű termőföldek	- kevés aktív, működő gazdasági szereplő - kevés munkahelyteremtő beruházás, munkalehetőség - ingázás - nehéz a térségben versenyképes körülményeket nyújtani az új vállalkozásoknak
T2. Kulturális élet élénkítése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományőrzés	- kimagasló kulturális élet (MagHáz program), kulturális programok széles skálája - élénk sportélet - hagyományőrző egyesületek és programok - művészeti képzés	- kevés a sportolásra alkalmas és rekreációs terület - alacsony identitástudat - civil szervezetek inaktívak
T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése	- alapszintű ellátás a település létszámához éppen megfelelő - megfelelő adottságok és igények a közszolgáltatások fejlesztésére	- lakosságszám növekedéséhez nem biztosított a megfelelő háttérinfrastruktúra - bölcsődei elhelyezés, idősgondozás nem megoldott
T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése	- megóvásra javasolt épületek, Ófalu településképi értékei - táji adottságok (patakpartok, erdőterületek) - ideális léptékű kertvárosias városszerkezet	- forgalmasabb utak mentén rendezetlen utcakép - meglévő zöldfelületek gondozottsága, kihasználtsága alacsony - illegális szeméttlerakók, rekultiválatlan szeméttlerakó
T5. Közösségi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemeinek kialakítása	belterületen és külterületen egyaránt megfelelő területek vannak szabadidős, közösségi tevékenységek végzéséhez illeszkedő infrastruktúra kiépítésre	- kevés közhasználatú zöldfelület és közösségi tér - alacsony zöldfelületi arány - településközpont, alközpontok, többfunkciós közösségi terek hiánya
T6. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés	a közműellátottság aránya a víz, a szennyvíz, a villany és a gáz tekintetében egyaránt magas	- megújuló energiaforrások hasznosítása nem elterjedt - csapadékelvezető hálózat hiányos, vízrendezési terv nincs - szennyvíz rákötések aránya nem teljes, a befogadó kapacitása korlátozott

A célok logikai összefüggései

A TFK-ban felvázolt átfogó célrendszer az ITS-ben került pontosításra. Az átfogó célok hosszú távra irányozzák elő a fejlesztési szándékokat, a tematikus célok az átfogó célokkal összhangban meghatározott középtávú elképzeléseket, fejlesztési irányvonalakat rögzítik. Egy cél érdekében felállított, fentiekben részletezett célrendszer akkor helytálló és bír pozitív hatással egy település életére nézve, ha az átfogó és tematikus célok között nem lineáris, hanem többirányú, multipoláris, egymásra többszörösen és kölcsönösen ható kapcsolat van. A felállított célrendszernek ugyanakkor rugalmasnak is kell lennie, ugyanis bármikor bekövetkezhet olyan esemény, mely felboríthatja azt, vagy átrendezheti viszonyait.

Maglód jövőképe (az élhető kertváros) tömören foglalja össze egy településre, egy agglomerációs településre vonatkozó igényrendszert. Maglódra jellemző sajátosságokat a Megalapozó vizsgálat munkarészei foglalják össze. A jövőkép és a település sajátosságait figyelembe véve került felállításra a TFK, valamint az ITS célrendszere.

Előbbieket figyelembe véve 3 átfogó cél került kiemelésre a jövőkép elérése érdekében, melyek a következők: Folyamatosan fejlődő gazdaság, Erősödő identitástudat Minőségi települési műszaki infrastruktúra.

A Minőségi települési műszaki infrastruktúra átfogó cél a település adottságait, problémáit ismerve viszonylag logikus lépésenként bontható vissza a középtávú célokon keresztül a legapróbb fejlesztésekig. A globális tendenciákat figyelembe véve került meghatározásra az ehhez legszorosabban kapcsolódó tematikus cél, az Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés. Természetesen a célhoz kapcsolódó sikeres fejlesztések a gazdaságfejlesztésre és a lakosság identitástudatára is pozitív hatással vannak.

A Folyamatosan fejlődő gazdaság átfogó cél középtávon leginkább a Helyi gazdaság fejlesztése tematikus célra támaszkodik, de szoros a kapcsolata az Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés, Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése, valamint a Közösségi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemeinek kialakítása tematikus célokkal is.

Az Erősödő identitástudat átfogó cél tulajdonképpen az összes tematikus céllal kapcsolatban van, ugyanis ha egy cél valamilyen módon – akár láthatóan, akár láthatatlanul – hozzájárul a település fejlődéséhez. Azaz, ha csak csekély mértékben is, de a lakosság identitástudatát erősíti. Van olyan tematikus cél is (pl. Kulturális élet élénkítése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományőrzés), mely közvetlen és gyorsabb tempójú identitásnövekedést eredményezhet.

A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

Az ITS-ben azonosított beavatkozások köre úgy lett meghatározva, hogy azok

- minél nagyobb mértékben és integrált módon reagáljanak a helyzetelemzésben feltárt problémákra, hiányosságokra,
- egyértelműen hozzájáruljanak a települési szintű és a magasabb rangú (megyei, országos, EU-s) célkitűzések eléréséhez, valamint
- kölcsönhatása pozitív eredményt mutasson – ezek kerülnek bemutatásra az alábbiakban.³

A tervezett tevékenységek közötti legerősebb szinergia a városközpont területén tapasztalható. Az akcióterület fejlesztése mellett hálózatos projektek is érintik a területet, felerősítve és elősegítve egymás hatásait, hatékonyságát. Ezen kívül a lokálizálható soft elemek egy része is a városközpont életét élénkíti. A területen lehetőség kínálkozik az intézményi ellátás, a kkv szektor, a kereskedelmi-szolgáltató szektor, a közlekedés, a közmű valamint a szabadidős, rekreációs, közösségi létesítmények fejlesztésre egyaránt. A fejlesztések megvalósulhatnak egymás gerjesztő hatására önállóan is, vagy összevonhatóak különböző funkciók és közös projekt keretében valósíthatóak meg, mellyel már a beruházás költségében realizálható a szinergiából adódó

³ Az ITS keretében nem szükséges minden egyes projekt esetében a konkrét hatások részletes bemutatása, sokkal inkább az egyes beavatkozás-típusok közötti hatásmechanizmusok feltárása.

kedvező hatás. A különböző funkciók számos projektgazdát is jelenthetnek, mely az Önkormányzat számára kedvezően alakíthatja a célok elérésére fordítandó saját források nagyságát.

A tervezett hálózatos projektek a legtöbb projekt esetében hozzájárulnak a hatásosság növeléséhez: A szennyvíz-hálózat fejlesztése, a csapadékvíz rendezése, a zöldfelületi háló fejlesztése, a közvilágítás rendszerének felújítása, valamint a térfigyelő rendszer kiépítése egyrészt a gazdasági szereplők számára teszik vonzóbbá a várost, másrészt a lakosság is élvezheti előnyeit, növeli elégedettség-érzetüket, ezáltal kötődésüket a városhoz.

Az energetikai fejlesztések közül elsősorban a gazdasági területeken megvalósuló projektnek van kedvező hatása – főként a többi munkahely-teremtési és befektetés-ösztönzési tevékenységre, de nem szabad szó nélkül hagyni az önkormányzati fejlesztések pénzügyi és szemléletformáló hatásait sem.

A helyi identitás erősítésére irányuló beavatkozások közvetett módon szinte az összes többi projektre hatással vannak, hiszen a népességmegtartó erő növelésével egyaránt biztosítható a város által nyújtott szolgáltatások iránti kereslet és a gazdasági szereplők számára rendelkezésre álló munkaerő-kínálat, de ugyanígy kedvező tendenciák indulhatnak el a társadalmi kohézió szempontjából is, ami a szociális városrehabilitáció esetében is fontos célkitűzés.

A fentiek értelmében a tervezett beavatkozások közötti szinergikus hatásmechanizmus egyértelműen igazolható, negatív hatások vagy gátló kapcsolatok nem prognosztizálhatók.

A stratégia megvalósíthatósága

A stratégia megvalósíthatósága számos külső és belső tényezőtől függ; ezeket egy részét az önkormányzat közvetlenül biztosíthatja vagy befolyásolhatja, míg számos tényező az önkormányzat tevékenységétől részben vagy egészben független adottságként jelentkezik. A legtöbb ilyen feltétellel kapcsolatban kockázatokat is azonosíthatunk, amelyeket részletesen az 5. „A stratégia megvalósításának főbb kockázatai” fejezet mutat be. A megvalósítást befolyásoló legfontosabb tényezők az alábbiak:

- Partnerségi viszonyok: a megvalósítás alapfeltétele, hogy a város az összes érdekelt fél támogatását élvezze, és mind saját polgáraival, mind pedig a járási, megyei és központi kormányzati partnereivel kölcsönös előnyökön nyugvó, a problémák megoldására koncentrálnó, kreatív párbeszédet folytasson. A partnerség kiépítése már a tervezés során megkezdődik, és a végrehajtás során a különböző ágazati partnerek bevonásával teljeseedik ki.
- Felelős vezetés: a stratégia megvalósításához – tekintettel a döntéshozói és operatív feladatok számosságára – felelős és aktív városvezetésre, valamint jól képzett, tájékozott operatív munkatársakra van szükség. A megfelelő szervezet és személyi állomány a biztosítéka annak, hogy a szükséges döntések időben és az elvárt tartalommal megszülessenek, majd a döntések alapján az operatív végrehajtó szervezet világos hatáskörökkel dolgozzon a megvalósításon.
- Nyomonkövetés, rugalmas tervezés: a változó társadalmi-gazdasági körülményekhez történő rugalmas alkalmazkodás követelménye szükségessé teszi a stratégia megvalósításának folyamatos nyomonkövetését, illetve felülvizsgálatát. A monitoring és kontrolling rendszer működtetése lehetővé teszi a végrehajtás ellenőrzését, az akadályozó tényezők azonosítását és megfelelő intézkedések meghozatalát.
- Pénzügyi tervezés, pénzügyi források: a megvalósítás alapvető feltétele a pénzügyi források megfelelő időben történő rendelkezésre állása. Míg az előkészítés feladatai során ezek elsősorban önkormányzati források, addig a megvalósítás – tekintettel a korlátozott belső anyagi lehetőségekre – elsősorban külső forrásokra támaszkodhat.

5 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A fejezet elsősorban az ITS megvalósítása és megvalósíthatósága szempontjából veszi számba azokat a kockázatokat, amelyek esetleges bekövetkezése a megfogalmazott középtávú célok elérését veszélyezteti. Az egyes konkrét beavatkozások, projektek szempontjából a számba vett kockázatok általános érvényűek, projektszint lebontott, a megvalósításokat veszélyeztető kockázatokat az adott fejlesztések kapcsán kell meghatározni és kezelni.

A stratégiai szintű kockázatok bemutatása mellett megbecsülésre kerül, a kockázatok bekövetkezésének valószínűsége és hatásuk mértéke, valamint a kockázatkezelések lehetséges módja. A kockázatok egyaránt tartalmazzák a belső, az Önkormányzat hatáskörébe tartozó és a külső, az Önkormányzat tevékenységétől független kockázatokat. A kockázatok különböző területeken jelentkezhetnek – felmerülhetnek pénzügyi, gazdasági, jogi, intézményi, műszaki vagy társadalmi nehézségek, amelyek akadályozhatják a stratégia céljainak elérését.

A kockázatok a projekt életciklusa alapján kerültek csoportosításra:

- **tervezéshez kapcsolódó kockázatok:** a legfontosabb kockázatot a stratégiaalkotás szempontjából a tervezési környezet folyamatos változása jelenti; a kockázat kiküszöbölése érdekében folyamatos egyeztetések, szakértői konzultációk valósultak meg, a városi projektportfólió a helyi igények és szükségletek, valamint az EU-célkitűzések és a hazai operatív programok által kijelölt lehetőségek figyelembevételével került kialakításra;
- **megvalósításhoz kapcsolódó kockázatok:** a legfőbb nehézséget a tervezett projektek végrehajtásával kapcsolatos műszaki és pénzügyi problémák okozhatják, amelyek megfelelő előkészítési tevékenységgel jelentősen csökkenthetők;
- **fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok:** a tervezés és megvalósítás mellett kiemelt figyelmet kell fordítani az elért eredmények fenntartásának módjára és szervezeti hátterére;

11. táblázat A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
Előkészítés, tervezés			
Kedvezőtlen makrogazdasági folyamatok	közepes	jelentős	Alternatív megoldások és eszközök alkalmazása a város fejlődése érdekében Intenzív befektetés-ösztönzés
A jogszabályi környezet kedvezőtlen irányú változása	magas	jelentős	A jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése Rugalmas, gyors reagálás a megváltozó jogszabályi körülményekhez
Közbeszerzési eljárások elhúzódása, sikertelensége	közepes	közepes	Az eljárásrend szigorú betartása minden érintett részéről A közbeszerzési dokumentumok megfelelő szakmai előkészítettségének biztosítása Közbeszerzési szakértő alkalmazása
Hatósági dokumentumok hiánya, késése	közepes	közepes	A hatsági dokumentumok ügyintézési időkereteinek figyelembe vétele

Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
			Esetleges késésre, csúszásra előre felkészülés már az előkészítés során
Saját forrás előteremtésének nehézségei	közepes	jelentős	Alternatív forráslehetőségek felkutatása
Hazai és európai uniós fejlesztési források elmaradása	magas	jelentős	A forrás lehívás késedelmére való felkészülés Folyamatos egyeztetés a forrást biztosító szervezetekkel
Megvalósítás			
A fejlesztések megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	közepes	közepes	Részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, költségvetések készítése Tartalékkeret meghatározása
A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	alacsony	közepes	Megfelelő szakmai háttér biztosítása
Előre nem látható műszaki problémák	közepes	jelentős	Részletes tervek készítése, alapos helyzetfelmérés
Nem megfelelő műszaki tervek vagy kivitelezés	alacsony	közepes	A tervezők és kivitelezők kiválasztása során kiemelt figyelem fordítása a szakmai alkalmasság, megfelelő referenciák meglétére
Többetmunka felmerülése	közepes	közepes	Körültekintő, részletes tervezés
Kivitelezés csúszása	közepes	közepes	Reális ütemterv összeállítása Kötbér alkalmazása
Az indikátorok teljesítése nem lehetséges	alacsony	jelentős	Teljesíthető és mérhető indikátorok meghatározása
A fejlesztési programokhoz szükséges befektetők, partnerek hiánya	közepes	közepes	Megfelelő marketing és promóciós tevékenységek, a befektetési lehetőségek kapcsán
Lakossági ellenállás, negatív közvélemény	közepes	közepes	Magas szintű partnerség biztosítása a tervezés, a megvalósítás és a fenntartás során egyaránt Folyamatos kommunikáció a lakossággal, helyi fórumok szervezése
Fenntartás			
Az érintett létesítmények fenntartási költségei emelkedése	közepes	közepes	Korszerű, hatékony technológiák alkalmazása Költség-haszon elemzés előzetes elvégzése
A megújított vagy új zöldfelületek gyors degradációja	alacsony	alacsony	A városi klímát jól tűrő, honos növényfajok megfelelő időben történő betelepítése Fenntartási költségek biztosítása

6 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

6.1.1 Kiszámítható helyi szabályozási környezet

A településfejlesztési stratégia céljainak elérését szolgáló fejlesztéseket alapvetően meghatározzák a környezeti adottságok. A természeti és műszaki infrastrukturális környezet mellett meghatározó keretfeltétel a helyi önkormányzat által felállított jogszabályrendszer és szabályozási gyakorlat. A pénzügyi erőforrások tudatos felhasználásából származó vélelmezett hatásokat sokszorosan felülmúlhatja az önkormányzat a hatáskörébe rendelt szabályozási eszközök tudatos alkalmazásával, ám ennek ellenkezője is igaz: a megfelelő és támogató szabályozás hiánya ellehetetleníti, meghiúsíthatja a pénzügyi eszközökre alapozott fejlesztéseket.

Ezért a stratégia sikeres megvalósításához elengedhetetlen az önkormányzat konzisztens és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az átlátható, támogató adminisztratív és szabályozási környezet biztosítása és fenntartása, legyen szó akár milliárdos befektetésekről, akár a szociális segély igénybevételéről. A helyi gazdaságpolitika céljait világosan meg kell fogalmazni, meg kell határozni a célok megvalósításához szükséges támogató jogi, szabályozási lépéseket, és tudatosan végre is kell hajtani azokat.

Az önkormányzatnak a helyi gazdaság szabályozásában, valamint a gazdasági tevékenységekhez kötött adminisztratív és engedélyezési eljárások során tanúsított kiszámítható és átlátható magatartása csökkenti a gazdasági bizonytalanságot és a befektetések kockázatát.

Különösen fontos továbbá az építési szabályok meghatározása és a területhasználat korlátainak felállítása úgy, hogy az megfelelő rugalmassággal módosítható lehessen, amennyiben befektetői igény jelentkezik – természetesen a helyi lakosok érdekeinek maximális érvényesítése mellett. A befektetői folyamatot szükség esetén adó- és illetékkedvezményekkel is ösztönözni, gyorsítani lehet.

6.1.2 Tudatos ingatlan- és kapacitásgazdálkodás

Felesleges, kihasználatlan kapacitásaival, illetve a tevékenység-racionalizálás során felszabaduló kapacitásokkal gazdálkodnia kell az önkormányzatnak. Ilyen felszabaduló kapacitás lehet többek között egy funkcióváltás alatt álló, időlegesen használaton kívüli ingatlan, amelyben teret lehet engedni annak közösségi vagy civil szervezetek által történő időleges hasznosítására (pl. az eladás vagy felújítás megkezdésének időpontjáig). Ugyanilyen módon célszerű a folyamatosan használaton kívüli, az önkormányzat tevékenysége szempontjából funkcióval nem rendelkező ingatlanok hasznosítása. Hasonló módon lehet eljárni más olyan eszközök, erőforrások esetében (pl. gépkocsi, hangtechnikai és informatikai eszközök stb.), amelyek időszakosan hasznosíthatóak, és azokkal úgy termelhető mások számára érték, hogy az önkormányzat számára nem jelentkezik közvetlen költség. Ezzel a jólét pusztá javításán felül többek között támogatható a stratégia megvalósítását is segítő, de önmagukban is jelentőséggel bíró kulturális vagy közösségi értékek létrejötte.

Az önkormányzatnak a tulajdonában álló ingatlanokat céljai és feladatai megvalósításához alkalmazható eszközöknek kell tekintenie. Ennek tükrében lehetősége van eladói és szabályozói pozíciójával élve – de nem visszaélve – bizonyos ingatlanok eladását vagy hasznosításba adását olyan feltételekhez kötni, amelyek az önkormányzat által ellátandó feladatok megvalósítását garantálják (pl. játszótér építése a beruházó által használatba vett területen vagy más közterületen). Kölcsönös előnyök esetén lehetséges átgondolt PPP konstrukciók alkalmazása, ami biztosítja a magánbefektetések hatékonyságát, az önkormányzati likviditás megőrzését és az önkormányzat pénzügyi forrásainak szabadabb felhasználhatóságát.

6.1.3 Településfejlesztési Megállapodás/Településrendezési Szerződés

A településrendezési szerződés lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kössen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír.

A településrendezési szerződés fogalmát az Étv. ismerteti. Lényege, hogy az önkormányzatok szabályozási tevékenységében a magántőke olyan módon vállal részt, hogy a településrendezés közhatalmi, önkormányzati

feladatait részben a beruházni, fejleszteni szándékozó befektetők végzik el az Építési törvényben foglalt feltételek szerint. Ilyen módon az egyébként az önkormányzatokat – és egyébként az önkormányzati költségvetést – terhelő településrendezési feladatok előkészítését nem az önkormányzat, hanem az egyes érdekelt résztvevők végzik el. A hatósági szerződésektől abban különbözik a településrendezési szerződés, hogy a településrendezési szerződés nem az ügyfelek jogait és kötelezettségeit közvetlenül szabályozó, hanem a hatósági ügy megindulását megelőző helyi jogszabályi környezet megteremtésére irányul. Erre tekintettel a településrendezési szerződés feltételei tágak, a jogszabály a szerződés feltételeit, tartalmát rendkívül megengedően szabályozza.

A szerződés alapját a cél megvalósítója által készített tanulmányterv képezi. Az önkormányzat a szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a cél megvalósítójának kezdeményezésére az általa készített tanulmányterv alapján a szükséges településrendezési eljárást a szerződésben megállapított határidőn belül megindítja. A szerződésben kikötött, illetőleg vállalt kötelezettségek, és a megvalósuló településrendezési cél között közvetlen összefüggésnek kell lennie.

A településrendezési szerződés megkötésének lehetősége számottevő előnnyel járt mind a község mind a magánszféra számára. Lehetővé válik, hogy az önkormányzatok tőke bevonásával rövidebb időn belül megalkothassák, átalakíthassák a vonatkozó szabályrendszert lehetővé teszi továbbá, hogy a várostervezéshez elengedhetetlenül szükséges és költséges szakértői vizsgálatok közpénzek igénybevétele nélkül elkészülhessenek. Másrészt viszont a településrendezési szerződés intézménye lehetőséget nyújt a beruházni kívánó fejlesztőknek, hogy kezdeményezhessék az ingatlanukra vonatkozó szabályozás megteremtését, illetve szükség esetén annak módosítását fejlesztési céljaik megvalósítása érdekében.

A településrendezési szerződés jogintézményét a szabályozási tervek előkészítési feladatainak finanszírozására találta ki a jogalkotó, azonban annak keretein belül komplex városfejlesztési elképzelések is megvalósíthatók. Megfelelően kidolgozható a jogok és kötelezettségek rendszere beleértve a finanszírozás szabályrendszerét is.

6.1.4 Projekttársaság

Egy cél megvalósítására, ahol szoros koordinációra és együttműködésre van szükség, javasolt projekttársaságot létrehozni a beruházást megvalósító – praktikusán a településrendezési szerződést megkötő – Felek között.

A projekttársaság feladata a fejlesztési programban szereplő infrastrukturális projektelemek megvalósításának koordinálása, lebonyolítása. Hatáskörébe tartozik az infrastrukturális fejlesztési program kommunikálása, megismertetése az érintettekkel (befektetők, lakosság, közmujszolgáltatók stb.), a fejlesztési program monitoringja és rendszeres tájékoztatás a program állásáról, valamint a szükséges településrendezési szerződések előkészítése.

6.1.5 Hatékony és következetes városmarketing tevékenység, pozitív arculat és identitás erősítése

Jóllehet nehezen számszerűsíthető, a Maglódról kialakult, kialakított arculat, illetve a városhoz kapcsolódó emocionális tényezők hatással vannak a befektetői döntéseiket meghozó üzletemberekre, a városba látogatók, de magára a város lakóira is. A tudatos, célzott és differenciált városmarketing tevékenység ezért nagyban támogatja a városfejlesztési stratégia céljainak megvalósítását többek között az egyes projektek végrehajtásának elősegítésén, de akár az egész stratégia városi lakosság körében való elfogadottságának növelésén keresztül is.

A városfejlesztési stratégia céljainak kijelölésével párhuzamosan be kell azonosítani a fejlesztések potenciális érintettjeit, megkülönböztetve a haszonélvezőket és potenciális kárvallottakat. Az érintettek közül az alábbi célcsoportokra kell intenzív városmarketing-akciókat irányozni:

- városban befektetni szándékozó vállalatok és személyek (befektetés-ösztönzés),
- a városban gazdasági tevékenységet folytató szervezetek (intenzív partnerség),
- a város és a környező települések lakossága (identitásképző és -erősítő akciók).

A város, illetve a városban zajló bizonyos tevékenységek, környezeti és/vagy társadalmi értékek, gazdasági folyamatok szélesebb körben való megismertetése biztosíthatja Maglód (el)ismertségét, vagyis ezen információkat minél szélesebb társadalmi és szakmai kör számára kommunikálni kell.

Tudatos és jól felépített marketing-kommunikációs stratégia mentén, megfelelő szervezeti háttér kialakításával kell a város speciális értékeit, adottságait és lehetőségeit szakmai fórumokon, befektetői körökben bevezetni és elterjeszteni. A gazdasági jellegű célokhoz elsődlegesen speciális ismertetőket érdemes készíteni, egységes adatbázist létrehozni, amelyből bármilyen időpontban előállítható aktuális adatszolgáltatás a befektetők, betelepülők felé, míg a városi életminőséghez kötődő programok esetén a civil szervezeteken és a városi médián keresztül történő népszerűsítés a célszerű.

A sikeres marketing nem kizárólag egy-egy befektetés megvalósulásához járul hozzá, de a városban működő gazdasági társaságok tevékenységét, ismertségét és az irántuk táplált bizalmat is erősítheti aktuális és potenciális üzleti partnereik körében, ezzel közvetett módon hozzájárulva a helyi gazdaság fejlődéséhez is.

Maglód pozitív arculatának kialakítása és megerősítése, továbbá a városmarketing eszközeinek a különböző városi célcsoportok felé történő alkalmazása elősegítheti a város iránti lojalitás kialakulását – ez a helyi gazdaság és társadalom szereplői esetében a város problémáinak megoldásában való aktívabb közreműködést (pl. adományokkal vagy természetbeni segítségnyújtással) és üzleti partnerei körében a város image-ének továbbadását, a városmarketingbe való bekapcsolódását jelentheti.

A marketing alapvető feladat a turizmus területén is. Természeti és kulturális értékeivel, hangulati elemek kialakításával a várost el kell adni a potenciális odalátogatók körében. A rendezvények növelik a turisztikai vonzerőt, egyben a sok résztvevő potenciális terepe lehet az arculat további fejlesztésének és kommunikálásának – e rendezvényeket tudatosan használni is kell a városmarketing céljaihoz. Az idegenforgalom fejlődése a vendéglátásból származó bevételeken felül azért is fontos a városnak, mert a turisztikai attrakciók és a kiegészítő szolgáltatások és kulturális események a város lakóinak életminőségét is javítja.

Maglód kommunikációs értékkel bíró tulajdonságainak összegyűjtése, célzott és rendszeres kommunikálása javítja a település lakóinak identitását, hozzájárul városi büszkeségük fejlesztéséhez – egyúttal a város környezetének, értékeinek megtartása, fejlesztése mellé is állíthatja őket. Rendszeres közvélemény kutatásokon keresztül érdemes időszakonként mérni a stratégia fogadtatását és az abból megvalósult elemek hatását.

6.1.6 Gazdaságfejlesztés a helyi vállalkozói szféra bevonásával és erősítésével

Az önkormányzat törekszik a magán befektetőkkel és piaci szereplőkkel való szervezett és strukturált együttműködésre. Emellett olyan közfunkciókat és közszolgáltatásokat fejlesztő projekteket tervez kidolgozni, melyek megvalósítása támogatja, kedvezőbb helyzetbe hozza a területileg érintett vállalkozásokat. Ilyen fejlesztések esetén reális lehetőségként merülhet fel, hogy a közfejlesztésekhez magán (vállalkozói) tőke is társuljon. A több forrás révén nagyobb kiterjedésű, magasabb szolgáltatási szintű fejlesztések valósíthatóak meg, ez által pozitív hatások is jobban érvényesülhetnek.

6.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet Maglód Város Képviselő-testülete jelenti. Fontosabb feladatok:

- Az ITS megvalósításának nyomon követése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Maglód Város Önkormányzata Pénzügyi és Ügyrendi Bizottsága és a Városfejlesztési és -Üzemeltetési Bizottsága érintett a településfejlesztés és településrendezési témakörökben a Képviselő-testületi ülésre előterjesztett ügyekben.

A döntéselőkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei végzik, melyet a város jegyzője vezet. A várospolitikai elvárásokkal való összhangot a Hivatal vezetése irányítja. Fontosabb feladatok:

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.

- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete.
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció előkészítése.

A Polgármesteri Hivatalon belül Igazgatási és Műszaki Iroda működik, amelynek feladata többek között a Műszaki csoport feladatai közé tartozik a beruházások koordinálása, a közműhálózattal kapcsolatos feladatok és beruházások végrehajtása, az ingatlanvagyon kezelése, a tulajdonosi jogokkal kapcsolatos ügyek intézése és a pályázatfigyelés is.

Az ITS-ben körvonalazott fejlesztések megvalósításának menedzsmentjét a már létező, saját hivatali működésben vagy közszolgáltatási (és egyéb) szerződésben meghatározott, operatív menedzsment szervezetek végzik. A hivatal szervezeti egységeként a Műszaki Csoport felelős a projektek megvalósításáért, menedzsmentjéért. Fontosabb feladatok:

- ITS partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS vonatkozó projektelemeinek megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.

Maglód városa rendelkezik városfejlesztési, városüzemeltetési feladatkörrel létrehozott gazdasági társasággal, amely a Maglódi TEFÜ Településfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft. A 100%-os önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság fontosabb tevékenységi körei:

- önkormányzati kezelésű utak karbantartása,
- vízelvezető árkok, átereszek tisztítása,
- közterületek tisztántartása,
- közterületek téli síkosságmentesítése (közutak kivételével),
- hulladékszállítás
- temetőfenntartás és üzemeltetés

6.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Megyei szinten a településközi koordinációban Pest Megye Önkormányzata játszik kiemelkedő szerepet, mivel a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program tervezése és részben a megvalósítása is e szervezet hatáskörébe tartozik. Ahhoz, hogy a megye számára rendelkezésre álló forráskeretet hatékonyan, ésszerűen és maradéktalanul fel lehessen használni, elengedhetetlen a partnerség a megyei önkormányzat és a települések között.

A településközi koordináció elsődleges terepe a járási szint, intézményi keretét jelenleg a Vecsési Járási Hivatal biztosítja. A térségi centrum funkciót Vecsés látja el.

A Vecsési járás, illetve a szomszédos települések egységes fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy a térség képes legyen problémáit és szükségleteit közösen megfogalmazni, majd ezeket integrált programokká, komplex projektekké alakítani. A párhuzamos kapacitások elkerüléséhez, valamint a város és környéke közötti esetleges konfliktusok (pl. szelektív migráció, párhuzamos kapacitások) megelőzéséhez tehát nemcsak Maglód, hanem a környező települések fejlesztési igényeit is pontosan ismerni kell. A folyamatos kapcsolattartásnak, a közös gondolkodásnak a projektfejlesztés teljes szakaszára ki kell terjednie.

A fejlesztési elképzelések összehangolásához szükségesek:

- a térségi szinten megjelenő projektjavaslatok pontos számbavétele,
- az esetlegesen közösen megvalósítható projektek azonosítása,
- a folyamatos egyeztetés és tájékoztatás a tervezett fejlesztésekről,

- a megvalósítást befolyásoló tényezők nyomon követése,
- a fejlesztések megvalósításának rendszeres (pl. évenkénti) felülvizsgálata,
- valamint a kritikai észrevételek beépítése a települések és a térség stratégiai fejlesztési dokumentumaiba.

6.4 Monitoring rendszer kialakítása

Mivel a 2014–2020 közötti időszakban az ún. eredményközpontúság elve miatt az indikátorok és azok célértékeinek szerepe megnő, ezért az ITS indikátorai úgy kerültek kialakításra, hogy azok egyértelmű és hozzáférhető adatokra támaszkodjanak, azaz a folyamatok változását az adatok egyértelmű változásához lehessen kötni. Az indikátorok meghatározása az EU által megjelölt közös indikátorok és a hazai OP tervezetekben használt indikátorok figyelembe vételével történt.

12. táblázat Tematikus célok eredményindikátorai

Tematikus cél	Eredmény indikátor	Definíciója	Mértékegység	Bázisév	Bázisérték	Célérték (2023)	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
T1. Helyi gazdaság fejlesztése	A város gazdasági teljesítőképessége	A városban működő vállalkozások által fizetett éves iparűzési adó	ezer Ft	2015	NA	+7 %	KSH	évente
T2. Kulturális élet élénkítése, szabadidős lehetőségek megteremtése és hagyományörzés	Kulturális és szabadidős tevékenység mutató	A kulturális rendezvényeken és eseményeken, valamint a szabadidős tevékenységeken résztvevők számából összesített mutató	pontérték	2015	később kerül meghatározásra	később kerül meghatározásra	Önkormányzati felmérés	5 évente
T3. Humán szolgáltatások és humán infrastruktúra fejlesztése	Elégedettség a települési szolgáltatások minőségével	A lakosság elégedettsége a települési szolgáltatások minőségével	pontérték	2015	később kerül meghatározásra	később kerül meghatározásra	Önkormányzati felmérés	5 évente
T4. Épített és természeti környezet értékeinek megóvása, fenntartható fejlesztése	Elégedettség a települési környezet minőségével, fejlesztésével	A lakosság elégedettsége a település épített és természeti környezetével	pontérték	2015	később kerül meghatározásra	később kerül meghatározásra	Önkormányzati felmérés	5 évente
T5. Közösségi terek fejlesztése, településszövetből hiányzó elemeinek kialakítása	Meglévő közösségi terek állapota	Közösségi terek állapotának javulása	%	2015	később kerül meghatározásra	+5%	KSH	5 évente
	Új közösségi tér kialakítása	Új közösségi tér kialakítása	db	2015	később kerül meghatározásra	+5%	Önkormányzat	5 évente
T6. Energiatudatos, fenntartható fejlődést támogató közműfejlesztés	Energiahatékony épületek száma	Energetikailag korszerűsített és/vagy alternatív energiával ellátott önkormányzati tulajdonú épületek száma	db	2015	NA	5	Önkormányzat	5 évente
	Közműhálózatok kiterjedése, színvonala	Mérőszámok alapján meghatározott összesített mutató	%	2015	később kerül meghatározásra	+5%	Önkormányzat	5 évente
	Szemléletváltás	Lakossági energiafelhasználás csökkenése	%	2015	NA	-5%	Önkormányzat	5 évente

13. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai

Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Definíciója	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
1. akcióterület					
Köz- és magánfejlesztéseket megalapozó közlekedési- és közműinfrastruktúra fejlesztések	A központban létrehozott vagy felújított közlekedési – vagy közműinfrastruktúra	A felújított/újronnan kialakított közlekedési – és közműinfrastruktúra hossza	fm	projektjelentés	évente
Nem termelő jellegű gazdasági tevékenységek megtelepedésének elősegítése	Új vállalkozás	A program hatására megtelepült új vállalkozások száma	db	projektjelentés	évente
Hálózatos projektek					
Alternatív útvonal kiépítése az új iskolához	Új út hossza	Újonnan épített út hossza	km	projektjelentés	évente
Szennyvízhálózat rákötési arányának növelése, a budapesti szennyvízkezelő telephez történő csatlakozás kiépítése	Új rákötések száma	Újonnan a hálózatra kötött ingatlanok száma	db	projektjelentés	évente
Vízrendezés	<i>Elkészített tervek száma</i> Új/felújított hálózat hossza	<i>Elkészített új terv</i> Újonnan kiépített/felújított hálózat hossza	db km	projektjelentés	évente
Burkolatszélesség növelése	Fejlesztett helyi utak hossza	A fejlesztéssel érintett utak hossza	fm	projektjelentés	évente
Közterületi zöldfelületek kialakítása, megújítása, fejlesztése	Fejlesztéssel érintett területek nagysága	Fejlesztéssel érintett területek mérete	m ²	projektjelentés	évente
Közvilágítási hálózat bővítése, fejlesztése	Új/felújított hálózat hossza	Újonnan kiépített/felújított hálózat hossza	km	projektjelentés	évente
Térfigyelő rendszer kiépítése	Telepített kamerák száma	Telepített kamerák száma	db	projektjelentés	évente
Pontszerű fejlesztések					
Új általános iskola és tornacsarnok építése	Épített/felújított épület területe	Létrehozott épület nettó épületterülete	m ²	projektjelentés	évente

Új bölcsőde építése	Épített/felújított épület területe	Létrehozott épület nettó épületterülete	m ²	projektjelentés	évente
Közköztatási és nevelési intézmények energetikai fejlesztése	Épített/felújított épület területe	Létrehozott épület nettó épületterülete	m ²	projektjelentés	évente
Háziorvosi ellátás fejlesztése	Épített/felújított épület területe	Létrehozott épület nettó épületterülete	m ²	projektjelentés	évente
Idősgondozás	Épített/felújított épület területe	Létrehozott épület nettó épületterülete	m ²	projektjelentés	évente
Hargita köz melletti zöldfelület fejlesztése	Kialakított zöldfelület területe	A kialakított, közhasználatra megnyitott terek mérete	m ²	projektjelentés	évente
Nem beruházási jellegű „Soft” fejlesztések					
Közösségi tájékoztató, információs rendszer fejlesztése ("smart city")	Alkalmazások száma	A program keretében bevezetésre került alkalmazások és érintett szakterületek száma	db	projektjelentés	évente
Közösségi szabadidős programok, rendezvények	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért személyek száma	A megvalósításra kerülő programokon [közösségfejlesztő rendezvény (sorozat) jellegű programok, partnertalálkozók, szakmai és közösségi fórumok] résztvevő személyek száma	fő	projektjelentés	évente
Gazdaságfejlesztő intézkedések	A programba bevont vállalkozások száma	A programba bevont vállalkozások száma	db	projektjelentés	évente
Megújuló energiaforrások széles körben való alkalmazásának elősegítése, telken belüli esővíz hasznosítása	A helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért személyek száma	A megvalósításra kerülő programokon [közösségfejlesztő rendezvény (sorozat) jellegű programok, partnertalálkozók, szakmai és közösségi fórumok] résztvevő személyek száma	fő	projektjelentés	évente
Civil szervezetek energetizálása	Támogatott civil szervezetek száma	Az anyagilag és szakmailag támogatott civil szervezetek és kezdeményezések száma	db	projektjelentés	évente
Helyi értékek védelme	Szervezett programok száma	Helyi táji-, természeti és épített örökség értékeinek védelme érdekében szervezett programok, közösségi akciók száma.	db	projektjelentés	évente

A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

A monitoring az a programalkotást követő nyomon követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel, és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását, és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba vagy magába a stratégiába avatkozik be.

A jól működő monitoring rendszer alapja a világos beavatkozási logika összeállítása, a célrendszer megvalósítását szolgáló beavatkozások és projektek azonosítása, valamint a specifikus, mérhető, elérhető, reális és aktuális indikátorok pontos és egyértelmű meghatározása. A működtetési mechanizmus hatékonyságának biztosításához ki kell jelölni a monitoring

- felelősét,
- kivitelezőjét,
- gyakoriságát,
- formai elvárásait,
- a visszacsatolás módját.

A monitoring jelentések rendkívül fontos adalékok a program ütemezett (4 éves) áttekintéséhez, felülvizsgálatának megalapozásához, illetve indokolt esetben rendkívüli módosításokat is eredményezhet egy-egy éves jelentés tartalma a programban. A monitoring jelentések a később készülő akciótervek fontos háttérdokumentuma is, az ott megfogalmazott javaslatokat az akciótervekben is figyelembe kell venni

A monitoring folyamat szervezete:

- Képviselőtestület: a képviselőtestület javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket.
- Szakmai Bizottságok: javaslatot tesznek a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra.
- Monitoring Bizottság: éves rendszerességgel felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottságok, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán; a Monitoring Bizottság tagjai:
 - polgármester,
 - a testületi bizottsági elnökök,
 - stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet képviselője.
- Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet – monitoring felelős: a végrehajtó szervezeten belül a monitoringért felelős munkatársat kell kijelölni. A munkatárs feladata, hogy – az egyes beavatkozások megvalósítóival történő rendszeres kapcsolattartás alapján – éves rendszerességgel elkészítse a megvalósítás folyamatáról szóló jelentést, azt az operatív szervezet vezetőjével egyeztesse, aki a jelentést a Monitoring Bizottság vezetője felé továbbítja.
- Stratégiai partnerek bevonása: a stratégia kialakításában résztvevő – a Partnerségi Tervben azonosított – szervezetek számára biztosított az éves monitoring jelentéshez való hozzáférés és előzetes véleményezési lehetőség.

A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok:

- Éves monitoring jelentés: a jelentést az operatív végrehajtó szervezet monitoringért felelős munkatársa készíti és egyezteti a szervezet vezetőjével. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az éves jelentés tartalma:
 - a megvalósítással kapcsolatos tevékenységek előrehaladása,
 - a megvalósítással kapcsolatos problémák azonosítása,
 - a megvalósítás folyamatainak javítása érdekében végrehajtott intézkedések leírása,
 - a stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok,
 - a megvalósításra fordított pénzügyi források,
 - a szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is,
 - a következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása.

Adatbázis: az előre elkészített és folyamatosan frissítendő adatbázis biztosítja az ITS keretében tervezett beavatkozások előrehaladásának, valamint a stratégiai és projektszintű indikátorok teljesítésének objektív és naprakész nyomonkövethetőségét, valamint az esetlegesen felmerülő problémákat megfelelő kezelését.

